

**ਕਿਸ਼ਕ ਖਰ ਮੈਂ ਸਕਸੇ
ਯਾਦਾ ਪਛਾ ਜਾਨੇ ਕਾਲਾ****Punjabi
National Daily**

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

Qaumi Patrika NO.1

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸੋਮਵਾਰ 8 ਦਸੰਬਰ 2025, 24 ਮੱਘਰ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ 555 (ਸਵੇ-12) ਮੁੱਲ 3.00 ਰੁਪਏ

R.N.I. No. 39272/81—

ਸੰਪਾਦਕ — ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ —

ਸਾਲ — 44, ਅੰਕ 34,

qpatrika@gmail.com ਫੋਨ : 9971359517 www.qaumipatrika.org

ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਸੰਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਮੂਹ ਦਾ ਕੀਤਾ ਗਠਨ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 7 ਦਸੰਬਰ। ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਮੂਲ ਕੰਪਨੀ ਇੰਟਰਗਲੋਬ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਮੂਹ (ਸੀਐਮਜੀ) ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਏਅਰਲਾਈਨ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮੰਡਲ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਰਿਫੰਡ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿਵਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ (ਡੀਸੀਏ) ਨੇ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸੀਈਓ ਪੀਟਰ ਐਲਬਰਸ ਅਤੇ ਸੀਓਓ ਇਸਿਡਰ ਪੋਰਕੋਰਾਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਡਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਬਾਰੇ

24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਇੰਟਰਗਲੋਬ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ (ਇੰਡੀਗੋ) ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਡਾਣ ਰੱਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਜਨਤਕ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੋਰਡ ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਮੂਹ (ਸੀਐਮਜੀ) ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰ ਗੁਗ ਸਰੇਟਸਕੀ, ਮਾਈਕ ਵਿਟੇਰਕਰ ਅਤੇ ਅਮਿਤਾਭ ਕਾਂਤ, ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਪੀਟਰ ਐਲਬਰਸ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਮੂਹ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਦਮਾਂ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 7 ਦਸੰਬਰ। ਗੋਆ ਦੇ ਇੱਕ ਨਾਈਟ ਕਲੱਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਸਿਲੰਡਰ ਫਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੱਗੀ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 23 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੱਖੀ ਮੁਰਮੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੋਆ ਦੇ ਅਰਧੇਰਾ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਤੋਂ 2-2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਜ਼ੀਆ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ 50,000 ਰੁਪਏ ਮਿਲਣਗੇ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੱਖੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, ਮੈਂ ਉੱਤਰੀ ਗੋਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਜਾਨਾਂ ਗਈਆਂ। ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਦਿਲੀ ਹਮਦਰਦੀ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਦੇਵੇ। ਮੈਂ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸਿਹਤਯਾਬੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, ਗੋਆ ਦੇ ਅਰਧੇਰਾ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਅੱਗ ਹਾਦਸਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਰੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਜੀਬਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਵੱਡੇ ਮਾਤਰਮ ਦੀ 150ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਭਲਕੇ ਸੰਸਦ 'ਚ ਹੋਵੇਗੀ ਚਰਚਾ, ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਕਰਨਗੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 7 ਦਸੰਬਰ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਮਾਤਰਮ ਦੀ 150ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ ਦੇ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ ਵੱਡੇ ਮਾਤਰਮ ਦੀ 150ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਸੋਮਵਾਰ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹਿਸ ਲਈ 10 ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਬੁਲਾਰੇ ਹੋਣਗੇ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਲੀਡਰ ਗੌਰਵ ਗੋਗੋਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਵਾਡਰਾ, ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਵੀ ਹਿੱਸਾ

ਲੈਣਗੇ। ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚਰਚਾ ਵੱਡੇ ਮਾਤਰਮ ਦੀ 150ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਭਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਜਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਰਚਨਾ ਬੇਕਿਮ ਚੰਦਰ ਚੋਟਰਜੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਜਾਦੂਨਾਥ

ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ਹਨ। 7 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ, ਮੋਦੀ ਨੇ ਵੱਡੇ ਮਾਤਰਮ ਦੀ 150ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸਾਲ ਭਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਜਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗੀਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ, ਵੱਡੇ ਮਾਤਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਪਹਿਲੂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨਗੇ, ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਨੇਤਾ ਜੇ.ਪੀ. ਨੱਡਾ ਦੂਜੇ ਬੁਲਾਰੇ ਹੋਣਗੇ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੰਗਲਵਾਰ ਅਤੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੀਬਰ ਸੋਧ ਸਮੇਤ ਵੱਡੇ ਸੂਚੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕਰੇਗੀ। ਰਾਜ ਸਭਾ ਬੁੱਧਵਾਰ ਅਤੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੇਗੀ। 1 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਸਰਦੀਆਂ

ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ ਦੁਆਰਾ ਰਚੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਦੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼

ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ SIR 'ਤੇ ਹੰਗਾਮੇ ਕਾਰਨ ਵਿਘਨ ਪਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਵੱਡੀ ਹਲਚਲ ! ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਹੋਣਗੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਫੇਸ?

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 7 ਦਸੰਬਰ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ

ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਹਲਚਲ ਮਚਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੀ ਵਾਪਸ ਆਉਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਤਕ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ Golden State ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਲਗਾਅ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ 5-5 ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਨ ਤੇ ਇਹੀ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦੇਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਐਲਾਨ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਆ ਜਾਣਗੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਚੰਗਾ ਪੈਸਾ ਕਮਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਹਨ।

ਪਤਨੀ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਹਲਚਲ ਮਚਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੀ ਵਾਪਸ ਆਉਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਤਕ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ Golden State ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਲਗਾਅ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ 5-5 ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਨ ਤੇ ਇਹੀ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦੇਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਐਲਾਨ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਆ ਜਾਣਗੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਚੰਗਾ ਪੈਸਾ ਕਮਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ 'ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸਕੂਲ' ਬਣੇ, ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮਾਡਲ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੰਵਰਿਆ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੱਬਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 7 ਦਸੰਬਰ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਸਿੱਧੇ ਲਾਭ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਉਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੱਟੇ ਮਾਰਨ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਖੁਸ਼ੀ-ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਮਾਡਲ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਡਲ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਚਪਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮਿਹਨਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਫਿਨਲੈਂਡ ਭੇਜਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਫੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ, 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਇਲਟੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਭੁੱਟੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੋਂ

ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ - ਇਹ ਕੰਮ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਜੱਥਾ 18 ਅਕਤੂਬਰ, 2024 ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ, ਦੂਜਾ 15 ਮਾਰਚ, 2025 ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੀਜਾ 15 ਨਵੰਬਰ, 2025 ਨੂੰ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਖੇਡਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਇੱਕ ਚਿਹਰਾ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਫਿਨਲੈਂਡ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਲਾਸਰੂਮ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਕਿੱਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਖੁਸ਼ੀ, ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ, ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਅ, ਵਧੀ ਹੋਈ ਵਿਕਾਸਗਤਾ ਦੀ ਇਹ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਲਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਵਰਗੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਫਿਨਲੈਂਡ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਬਕ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ: ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ, ਖੇਡਣ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ਗੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹਰ ਦੇ ਪੀਰੀਅਡਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਬ੍ਰੇਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਤੀਜੇ ਦਿਖਾਏ ਹਨ: ਬੱਚੇ ਹੁਣ ਵਧੇਰੇ ਪਿਆਰ, ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਾਸਗਤਾ ਅਤੇ ਉਰਜਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਚਪਨ 'ਤੇ ਬੜਾ ਘਟਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕਲਾਸਰੂਮ ਤੋਂ ਖੇਤਰ ਤੱਕ: ਵਿਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹੋਏ, ਸਿੱਖਿਆ ਹੁਣ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰਾਂ

ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੋਨੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ ਦੇਖੀ। EVS (ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਧਿਐਨ) ਦੇ ਸਬਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਖੁਦ ਸਮਝ ਸਕਣ ਕਿ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੀ ਹੈ - ਘੱਟ ਰੁੱਖਾਂ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ। ਇਹ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਮੀਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫਿਨਲੈਂਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਜੀਵਨ ਹੁਨਰ, ਹੁਣ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਖਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ, ਰੁਜ਼ੀਵਾਦੀ ਧਾਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੌੜਦੇ ਹੋਏ, ਮੁੰਡੇ ਸਿਲਾਈ ਸਿੱਖਣਗੇ ਅਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਵੋਲਡਿੰਗ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਚੇ ਹਰ ਕੋਈ ਇਹ ਹੁਨਰ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ। ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਮੂਲੀਅਤ: ਘਰ-ਸਕੂਲ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਕਪੂਰੀ ਪਿੰਡ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਜਗਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਨੇ ਮੇਮ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ, ਮਾਵਾਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਘਰੇਲੂ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ

ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ) ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਪਹੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਰੰਗ ਬਣਾਉਣ ਵਰਗੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਪਿਆਂ-ਸਕੂਲ ਦੀ ਸ਼ੁਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਤਣਾਅ-ਮੁਕਤ ਸਿੱਖਿਆ। ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਨੋਟਬੁੱਕਾਂ ਭਰਨ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਰੰਗ ਕਰਨ, ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਮਾਡਲ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਟਿਕਾਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਲਮੇਟਰ ਹੋਂਦ ਟੀਚਰ ਕਵਿਟਰ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਨਲੈਂਡ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ, ਬਾਲ ਦਿਵਸ (14 ਨਵੰਬਰ) 'ਤੇ, ਨਵੇਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਆਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੱਥੇ ਨਾਮਕ ਗੁਥਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਆਪਕ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਫਿਨਲੈਂਡ ਵਿੱਚ, ਬਾਲ ਸੰਗਲ ਕੇਂਦਰ ਸਕੂਲਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਰਫ 20 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਪਿਆਰ, ਲਚਕਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਉਤਸ਼ਾਹ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ। ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਬਦੀਲੀ: ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਟੀਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਅਨਿੰਦਰਾ ਮਿੱਤਰਾ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

VISIT:

www.qaumipatrika.org

Email: qpatrika@gmail.com

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦੇ ਵੱਲ ਸੋਧ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਭੰਗ ਦੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਬਣੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ

ਨਾਲਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਮਿਲ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਅਭਿਯੰਤਰ ਮਿਲਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਲਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਜਿੱਥੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ, ਮੇਲ-ਜੋਲ ਕਰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਯੁੱਗ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਕਈ ਝਾੜੀਆਂ, ਵਾਤਾਅਤ ਦਿੱਸ਼ਣੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੂਪਮਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਬਦਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲੀਆਂ ਦੇ ਸੁਧੂਪ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੇਲੇ ਵੀ ਲਗਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਵੈਟਨਮੀ ਅਤੇ ਅੰਗੀਮਲਾ ਸਾਇੰਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਨਾਲ ਮੇਲਾ ਮੇਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2006 ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਕਿੱਤਾਓਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਬੜੇ ਵਿਚਿੱਤਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਿਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਪਣੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਜਰਬੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਮੇਲਾ 20 ਅਤੇ 21 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਕਿੱਤਾਓਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਦੀ ਹਰ ਲੋੜ, ਸਮੱਸਿਆ ਅਤੇ ਜਾਗਿਆਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੰਨ ਭਿੰਨ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਧੀਆ ਪਸ਼ੂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਝਾਂ, ਗਾਂਵਾਂ, ਬੱਕਰੀਆਂ, ਮੂਠਗੀਆਂ, ਬਟੇਰ, ਖੱਬੋਲ, ਸੂਰ ਅਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਮੇਲੇ ਦੇ ਸ਼ਿਗਰਾਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਵਧੀਆ ਨਸਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਲੈਣ ਲਈ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਨਸਲ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਢੰਗ ਵਰਤਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਖੁਰਾਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਧਾਤਾਂ ਦਾ ਚੁਰਾ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਚੁਰੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੁਰਾਣ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਰਗ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਿਡਨੀਆਂ ਖੁਰਾਕੀ ਵਸਤਾਂ ਤੇ ਉਪਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਾਲਜ, ਕਾਲਜ ਆਫ ਵੈਟਨਰੀ ਸਾਇੰਸ, ਕਾਲਜ ਆਫ ਫ਼ਿਸ਼ਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਸਾਇੰਸਕਨ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਗ, ਬੁੱਕ, ਖੂਨ ਅਤੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਜਾਂਚ ਰਾਹੀਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਟੀਕ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਵਾਈ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਸਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਛਾਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਬੜੀ ਸੌਖੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਟ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ

ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੀਆਂ ਜਾਂਦੀ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਸਕਾਲਾ ਵੀ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ੂਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵੱਡੇ ਗਿਆਨ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਗਸਾਲਾ ਸਕਾਲਾ ਜਾਂ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਲਫਾਜ਼ਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਮੀਟ ਤੋਂ ਨਵੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਸਬੰਧੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਵੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ ਅਤੇ ਖ਼ਰੀਦਣ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹੇਲੱਖਣ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿੱਤੇ ਸਬੰਧੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣ ਲਈ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖ਼ਰਚ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਤਰਾ, ਡੋਜ਼ੀ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਸੂਰ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਲਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ

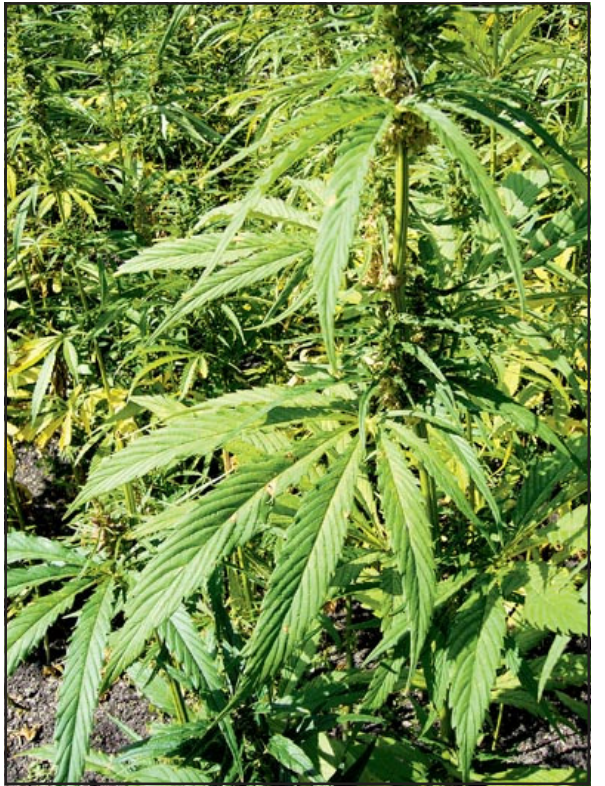
ਦਾਦਰਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਸ਼ਾਸ਼ਣ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗ ਜਿਵੇਂ ਭੋਜੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿਭਾਗ, ਜ਼ਿਲਕਬੈਂਡ, ਮਾਰਕੇਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਆ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ਿਡੀਆਂ ਸਹਾਇਤਾ ਰੱਖਣੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਸੁਰਾਖ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਲਗਪਗ 50 ਟ੍ਰਾਂ ਵੱਖ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਪਾਧੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਫੀਡ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਸ਼ੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਪਸ਼ੂ ਚਾਰੇ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਵਾਲੇ, ਬੈਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲਾਭਦੇਹ ਸਾਫ਼ਟਵੇਅਰਾਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਮਰਦ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਦਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਕੌਰਸ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਥੋਂ ਨਿਜਾਕਾਰੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਘਰੇਲੂ ਸੁਆਣੀਆਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਕਵਾਨ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਸਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਮੌਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਕਿੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੀਗਾਂ 'ਤੇ ਘੱਟ ਖਰਚ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਲੋਕ ਨਕਲੀ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਲੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਹਿਲ ਸਕੇ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਰਹੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਮਾਨੀ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਅਣਦੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨ ਜਿੱਥੇ ਮਹਿੰਗੇ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉੱਥੇ ਸ਼ਰੀਰ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੋਧਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ, ਹੋਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਮਾਰੂ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਘੱਟ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਸਾ ਲਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਉੱਗੇ ਸੂੱਖੇ (ਭੰਗ) ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਨੇ ਵੀ ਮੌਤਵਾਰੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਬਣਦੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਆਮ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੇ ਹਾਈਵੇ ਮਾਰਗਾਂ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਹੇਲਵੇ ਟਰੇਕ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਬੱਟ ਤੇ ਖਾਲੀ ਪੇਟੇ ਪਲਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸੂੱਖੇ ਦੇ ਬੂਟੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭੰਡਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਇਹ ਬੂਟੇ ਅਤੇ ਕੇ ਝੁਮਟ ਦਾ ਗੁਪ ਪਾਠਨ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਾਲਜ ਅਨਸਰਾਂ ਨਾਲ ਲਕਣਗਰਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤਕੜੀ ਅਤੇ ਕੁਹਰੀ ਮੋਟਾਂ ਉੱਪਰ ਬਣੇ ਇਸ ਝੱਲ ਕਾਰਨ ਵੱਡੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਦਾ ਵਾਹ ਸਾਨੀ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣਿਆ ਹਰਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਈਡ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਵਾਹਨ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਬੇਬੇਕ ਸੂੱਖੇ (ਡੀਕ) ਦੇ ਪੌਦੇ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਲਈ

ਵੀ ਸਹੇਲਾਂ ਸਕਦੇ। ਸਤਕੀ ਅਤੇ ਨਹਿਰੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਉੱਪਰ ਲੱਗੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਜਗੁਰੀ ਹੇਠ ਤੁੱਧਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਦੀਨਾ ਸੋਧ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧ ਫੁੱਲ ਲੱਗੇ ਸਕਦੇ।

ਸਤਕੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਉੱਪਰ ਲੱਗੇ ਦਰੱਖਤ ਦੇ ਬੁਟਿਆਂ ਮਿਲਾਫ਼ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਸੋਧਣਾ ਅਖਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਦੇ ਮਿਲਾਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਉੱਠ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨਾਂ ਨੇ ਸਤਕਕ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਦੀਨਾਸ਼ਕ ਆਦਿ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਠੰਢ ਲੱਧ ਜਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੌਦੇ ਵਧਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਮਾਰੂ ਖੇਤ ਦੀ ਆਪਣਾ ਜਿਗ ਜੋੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਦੇ ਵਧਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਮੀਂਹਾਂ ਦੀ ਰੁੱਤ ਤਕ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਪੱਟਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਧ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਣਗੇ।

ਨਿਕਾ ਤੇ ਨਕਸ਼ਾਨ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ
 ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਤੇ ਬੁਟਿਆਂ
 ਖੁਮਾ ਕਰਨ ਨਾਲੀ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ
 ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ।

ਨਿਕਾ ਤੇ ਬੁਟੇ ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਨਸ਼ੇਜ਼ੀਆਂ
 ਨੂੰ ਸਬਤੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਉਪਰ ਆਪਣੇ
 ਹੱਥਾਂ ਨਾਲੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਲਦੇ
 ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਾਰਤੋਂ ਹੋਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿੱਚ
 ਨਸ਼ੇ ਤੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ
 ਵਰਤਾਰਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ
 ਖਤਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾਲ
 ਦਿਮਾਗ, ਸਾਹ ਨਲੀ, ਭੋਜਨ
 ਨਲੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਸਰ
 ਵਰਗੀਆਂ ਭਿਅਨਾਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੇ
 ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ
 ਅਲਰਜੀਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੀ ਬਣ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿਗਰਟ
 ਪੀਣ ਸਮੇਂ ਉੱਚ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਿਆ ਕੂੜਾ
 ਪੈਂਦਾ ਸਮੇਂ ਉੱਚ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਿਆ ਕੂੜਾ
 ਤੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਥੱਲੇ

ਇਸ ਸਾਰ ਹਾਹੀ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਬੇਮਰੀਆਂ ਖਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਕਿਨਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਉਗ੍ਰ ਸੁੱਖ ਤੇ ਬੁਖਿਆਂ ਦਾ ਬੀਜ ਅੱਗੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸਮਤ ਉਗ੍ਰ ਫ਼ਸਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁੱਖ ਤੇ ਬੁਖੀ ਉਗ੍ਰ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਉ ਠੀਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਫ਼ਸਲ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਕੱਢੇ ਨਾ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਉਗ੍ਰ ਫ਼ਸਲ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਖਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਉੱਪਰ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਿੰਦੂ ਸੁੱਖ 'ਤੇ ਬੁਖਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਪੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਚਮਚੀ ਦੀ ਅਲਜ਼ੀਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਥਾਂਵਾਂ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਅੰਦਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਵੀਨਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਫਿਡਬੈਕ ਹੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਲਾਲਾਗਤ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋਸ਼ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੈਟੀਵਕਿਸ਼ਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਬੁਖਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਖੁਲੀਆਂ ਵੱਲ ਪਲਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਕਰੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਹੁਣ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਦੀ ਬਰਕਤੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜਦ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਲਗੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਫ਼ਰਜ਼ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਹ ਭੱਜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

ਸ ਸਰਕਾਰ, ਪ੍ਰਧਾਨਮੰਤਰੀ,
ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ,
ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ
ਸੁੱਚੇ ਦੀ ਸੜਕਾਂ, ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਬੰਨਿਆਂ,
ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ, ਖਾਲੀ ਪਲਾਟਾਂ
ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਆਦਿ
ਵਿੱਚੋਂ ਸਫ਼ਾਈ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾਂ ਸਿਰਫ਼
ਕੁਦਰਤੀ ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਨਿੱਯੰਤਰਣ ਨੂੰ
ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਸਗੋਂ ਸੁੱਚੇ ਤੋਂ
ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ
ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨੀ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋਵੇ ਖੇਤੀ ਨੀਤੀ

ਜਦੋਂ ਖੇਤੀ ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 5 ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੁੱਲ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ 16 ਫ਼ੀਸਦੀ ਖੇਤਰ ਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ 2.5 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ੋਤਾਂ 15 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰ ਦਾ 26 ਫ਼ੀਸਦੀ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹਰ ਕਾਨਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹਨ। ਪਰ ਵਸੋਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਉਸ ਵਸੋਂ ਵਿੱਚ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਆਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਹ ਇਸ ਵੱਡੇ ਵਰਗ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ 2.5 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ 1960 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰੇਸ਼ੁ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ 60 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਯੋਗਦਾਨ ਘਟ ਕੇ 14 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ 65 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਸੋਂ ਲੱਗੇ ਹੋਏ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ 35 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਕੀ ਦਾ 86 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ 65 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 14 ਫ਼ੀਸਦੀ ਆਮਦਨ ਜਦਕਿ 35 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 86 ਫ਼ੀਸਦੀ ਆਮਦਨ ਹੈ ਜੋ ਵੱਡੀ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਵਸੋਂ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਵਿਹਲੀ ਹੋਈ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਮਿਲੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ

ਪਾਧਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣੇ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ 67 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਗ਼ੈਰ-ਖੇਤੀ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕਿ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਵਿਕਲੀ ਹੋਈ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਕੇ। ਪੇਂਡੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨਾਲ ਪੇਂਡੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਪਰ ਖੇਤੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਧਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਤੋਂ ਫ਼ਸਲੀ ਚੰਕਰ ਤਕ ਸੀਮਤ ਹੋਈ ਜ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਅਧੀਨ ਹੋਲ ਖੇਤਰ ਦਾ 70 ਫ਼ੀਸਦੀ ਖੇਤਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਖੇਤੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਜ਼ੋਮਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਉਹ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਫ਼ਸਲਾਂ ਬੀਜਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਪੇਂਡੇ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਾਲ 42 ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਫ਼ਸਲਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਖੇਤੀ ਦੀ ਘੱਟਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਣਕ, ਝੋਨੇ ਅਤੇ ਕਪਾਹ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖ਼ਰੀਦ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ਰੀਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇਹੀ ਹੋ ਪੇਂਡੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖੁਫ਼ਾਵਟ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਲਾਂ ਅਤੇ ਤੇਲਾਂ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੀ

ਪੰਥ 'ਤੇ ਮੰਡੀਕਰਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਾਂ ਵਾਤੂਆਤ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਤਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਹੋ ਦੂਜਾ ਉਸ ਦੀ ਛੋਟੇ ਫਾਰਮ ਤੋਂ ਜ਼ਿੰਮਦਾਰ ਆਮਦਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਵਿੱਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਸੀ ਕਿ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਜੋਤ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਸਹਿ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਜੋਤ ਦਾ ਆਕਾਰ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ ਕਰਕੇ ਕੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਰਕਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੱਸੀ ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਜੋਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਛੋਟੇ ਕਰਕਾ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਤੋਂ 4 ਗੁਣਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੀਆਂ ਜੋਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਕਰਕਾ ਗ਼ੈਰ-ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ ਖੇਤੀ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਜੋਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਛੋਟੇ ਦੱਸੀ ਨਾ ਕਰਕਾ, ਸਜ਼ੀ ਵਿਧੀਆਂ ਦਰ ਤੇ ਬੋਧਾਂ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਹੀ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਦਾ ਆਕਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਚਾਹੀਦਾ ਦਾ ਤੱਤ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਜੇ ਖੇਤੀ ਜੰਗਲਾਂ ਦਾ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਚਾਈ ਵਾਲੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਕਾਰ ਵਾਲੇ ਦਰੱਖਤ ਨਾਲ ਵਰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 22 ਫ਼ੀਸਦੀ ਖੇਤਰ ਜੰਗਲਾਂ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਇਹ ਆਕਾਰ 33 ਫ਼ੀਸਦੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਗ਼ੈਰ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਿਆਰ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੌਕੀਆਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਈਆਂ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਲਵਾਯੂ

ਇਸ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਪਰਤੀ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਆਕਾਸ਼ੀ ਪਿੰਡ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਜੀਵਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰਤੀ ਉੱਪਰ ਅਨੇਕਾਂ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ, ਪੌਦੇ, ਰੁੱਖ, ਸੂਖਮ ਜੀਵ ਅਤੇ ਉੱਲੀਆਂ ਆਦਿ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਆਵੇ-ਤਿਰਫੇ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਰਤੀ 'ਤੇ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਥਾਨ ਬਹੁਤ ਗੁੱਲੂ ਤੇ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਨਮੀ ਵਾਲੇ, ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਗਰਮ ਤਾਂ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਠੰਢੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਜਲਵਾਯੂ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਲਵਾਯੂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੇ ਘੰਟੇ ਘੰਟੇ ਤੇਰਾ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਸਮੀ ਗਲਤਾਈ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਆਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਸਮ ਤੇ ਹੁੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਆਮ ਗਲਤਾਈ, ਝੱਡ, ਧੁਨੇਰੀਆਂ, ਬਰਸਾਤਾਂ, ਸ਼ੋਕਿਆਂ ਅਤੇ ਕੌਰਕਵਾਤਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੌਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਜਲਵਾਯੂ, ਮੌਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੇ ਘੰਟੇ-ਘੰਟੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਸਮੀ ਗਲਤਾਈ ਤੇ ਮੌਸਮਾਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਸਮ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਮੌਸਮੀ ਗਲਤਾਈ। ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਮੌਸਮ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਈ-ਕਈ ਵਾਰ ਬਦਲਦਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁੱਤਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਕਫ਼ੇ ਤੇ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਰਮੀ, ਸਰਦੀ, ਬਸੰਤ ਅਤੇ ਪੱਤਝੜ ਦੀ ਹੁੱਤ। ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਨਾਲ ਦਿਨ ਗੱਲੀ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਹੈ- ਉਸ ਸਥਾਨ ਦੀ ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਦੂਰੀ, ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਰਸਾਤਾਂ, ਸੂਰਜੀ ਕਿਰਨਾਂ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਤੇ ਹਾ ਰੁਖ਼। ਜਲਵਾਯੂ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਬਰਫ਼-ਕੱਢੇ, ਬਰਸਾਤਾਂ, ਦਰਖਤਾਂ ਫੱਲਿਆਂ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬਾਈਆਂ, ਪਹਾੜ

ਸੁ ਪਰਿਵਾਰ

ਕਣਾਂ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਲਛੱਟਾਂ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੁਆਲੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਫੇਰੀ ਸੋ ਪੰਧ ਵਰਗੇ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਸੂਚਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੁਰਾਤਨ ਧਰਤੀ ਦੇ ਜਲਵਾਯੂ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਕਾ ਤਿਆਰ

ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਲੱਖਾਂ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਜਲਵਾਯੂ ਦੀ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਅਧਿਐਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ-ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਇੰਨੀ ਠੰਢੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜੀਵਨ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਹਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਇਹ ਗਰਮ ਹੋਣ ਲੱਗੀ (ਹਰਾ ਘਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗਰਮੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਆ ਤਾਂ ਸਕਦੀ ਹੈ) ਪਰ ਨਿੱਕਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਵਿੱਚ ਥੜ੍ਹੇ ਬੰਦ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ ਅੰਦਰ ਗਰਮੀ ਬਹੁਤ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਜਾਂ ਹੋਰ ਬੰਦ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰਾ ਘਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅੰਦਰ ਤਾਂ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ। ਫਲਸਰੂਪ ਵਾਹਨ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰਤਨ ਦੇ

ਧਰਤੀ ਦੇ ਗਰਮਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਤਾਨਵੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜੀ ਐਸ ਕੈਲੇਂਡਰ ਸੀ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ, ਦਲਦਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਕਾਉਣਾ ਤੇ ਜਲ-ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਟੀ ਨਾਲ ਭਰ ਦੇਣਾ ਆਦਿ ਨਾਲ ਜਲਵਾਯੂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਤਨ ਯੂਨਾਨੀ ਲੋਕ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਕੱਟਣ, ਮਾਰੂਥਲ ਨੂੰ ਸਿੱਜਣ, ਦਲਦਲਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸੁਕਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਸ਼ੂ ਚਾਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਨੌਜਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਤਾਕਮਾਨ ਅਤੇ ਵਰਖਾ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਸਲ ਸਬੂਤ 1960ਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ।

1970ਵਿਆਂ 'ਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੰਗਲ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਗੈਸ ਸੋਖ ਕੇ ਹਰਾ ਘਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਧਰਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ੧੯੪੦ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਰਾਸ਼ਾ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਦੁਖ, ਪਿਆਰ, ਭੈ, ਚਿੰਤਾ, ਆਦਿ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਰਾਸ਼ਾ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਦੁਖ, ਪਿਆਰ, ਭੈ, ਚਿੰਤਾ, ਆਦਿ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਰਾਸ਼ਾ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਦੁਖ, ਪਿਆਰ, ਭੈ, ਚਿੰਤਾ, ਆਦਿ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

ਅੱਜ ਤੋਂ 5-6 ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੀ ਖੇਤੀ ਥਿਨਾਂ ਗਰਾਇਆਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਖੇਤੀ ਹੇਠਲੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਪਜ ਸਿਰਫ਼ ਖੇਤਰ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਵੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਰੋਈ ਤੋਂ ਤੰਦੁਰਸਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵੀ ਸਾਡਾ ਸੁਬਰਾ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਕਿਸਾਨ ਅਨੰਦਾਤਾ ਰਹਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਦੂਜੀ ਸੋਸ਼ਲ ਜੰਗ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਰਸਾਇਣਿਕ ਯੁੱਧ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਦੀਆਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਯੂਧ ਆਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਚਲਾਕੀ ਭਰੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨੂੰ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੀਟਾਂ ਤੇ ਛੂਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮਕ ਹਾਨੀਕਾਰ ਧੁੱਪ ਲਈ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਜਹਿਹੀਲੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਤਰਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰਸਾਇਣਿਕ ਜਹਿਰ ਸਿਡਕ ਕੀਟਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਹਨ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਜਨਵਰਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਵੱਡਾ ਝੂਠ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਸਾਇਣਿਕ ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਨਦੀਨ ਨਾਸ਼ਕ ਜਹਿਰਾਂ ਵੀ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਜਿਸ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਖੇਤੀ ਨਕਸ਼ਾ ਹੀ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਵੀ ਇਹ ਜਹਿਹੀਲਾ ਖੇਤੀ ਮਾਲਡ ਬੋਧ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੰਜਾਬ ਅਧੀਨ ਖੇਤੀਯੋਗ ਭੂਮੀ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਡੇਢ ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਖਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ 12 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਸਾਇਣਿਕ ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ 15 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕੀਟਾਂ ਤੇ ਨਦੀਨ ਨਾਸ਼ਕ ਜਹਿਰਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਖਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਘਣਾਤਾ ਪਿਛਲੇ ਲੱਖਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਭਗ ਸਥਿਰ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਾਯੂ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਗੈਸ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਰੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਸਹਿਜਿਕ। ਕੁਦਰਤ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਆਰਾਮ ਉਤਪਾਦਿਤ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਗੈਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾਉਂਦਾ ਤਾ ਬੜਾ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰ ਦਿੰਦਾ (ਕਾਰਬਨ ਚੱਕਰ) ਸੰਦੂਰ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਨਵ ਸਹਿਜਿਕ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਗੈਸ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂਚ ਚਿੰਤਾ ਤਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਗੈਸ 18 ਵੀਂ ਸਦੀ 'ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ (18 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ 'ਚ) ਆਉਣ ਨਾਲ ਵਧਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਪਰਿਵਾਸੀ ਗਲੋਬਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਸੂਚਕ ਮੰਨੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਹਿਮਾਲਾਈ ਗਲੋਬਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਲਪਾਈਨ ਗਲੋਬਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਰਕਬੇ ਖ਼ਤਰੇ ਹੇਠ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਸਿਊਰਿਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਆਦਮਾਹਾ ਖੀਰੇ ਦੇ ਨਿਊਪੀਰੀਅਲ ਮਾਡਲਿੰਗ ਪਾਠਾਂ ਤੋਂ

-ਡਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜਿੰਦਲ

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਚੰਗੇ ਪਾਠਕ ਹੋਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ: ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਫ਼ਰ

➤ **ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਬੈਠਕ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਰਾਣਾ ਰਣਬੀਰ** ➤ **ਕਿਤਾਬ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਿਰਦਾਰ, ਤਾਕਤ ਤੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ- ਰਾਣਾ ਰਣਬੀਰ**

ਪਟਿਆਲਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਫ਼ਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਸਮਾਗਮ 'ਪੁਸਤਕ ਬੈਠਕ' ਦੌਰਾਨ ਅੱਜ ਉਘੇ ਲੇਖਕ ਤੇ ਰੰਗਕਰਮੀ ਰਾਣਾ ਰਣਬੀਰ 'ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਫ਼ਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਵਾਗਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਣਾ ਰਣਬੀਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਲਾਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੇ ਹਰ ਰੰਗ 'ਚੋਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਝਲਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦਾ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਨਿੰਗਰ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਮਾਪੇ ਖੁਦ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ

ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਸਮਝ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੇਤਰ 'ਚ ਜਿਹੜੇ ਅਧਿਆਪਕ ਖੁਦ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਾਪਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਵਧੀਆ ਪਾਠਕ ਹੋਣਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਹੈ।

ਰਾਣਾ ਰਣਬੀਰ ਨੇ 'ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ 'ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਿਰਦਾਰ, ਤਾਕਤ ਤੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢੁਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਕੇ ਹੀ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਹੀ ਉਸ ਲਈ ਅਦਾਕਾਰੀ, ਫਿਲਮ ਲੇਖਣਾ

ਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਦੇ ਗਏ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹਰ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸੁਪਨੇ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਤਾਬ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੀਵਾਰ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੁਕਨ, ਅਕਲ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਵੱਲ ਵਧਣਾ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸੱਚੀ ਦੇਸਤ

ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ 'ਚ ਨਿਖਾਰ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਣੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਕਲਾਕਾਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਕਲਾ ਵੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਖੋਜ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਸੁਖਦੇਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ ਨੇ ਰਾਣਾ ਰਣਬੀਰ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਖੋਜ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਸੁਭ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਣਾ ਰਣਬੀਰ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਖੋਜ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਖੋਜ ਸਹਾਇਕ ਮਹੇਸ਼ਵਰ ਬੋਲਾਣੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੋਨਾਡਾ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਚੌਠਾ, ਸ਼ਾਇਰ ਅਵਤਾਰਜੀਤ, ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੁਖਪੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਰਾਣਾ ਰਣਬੀਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਉੱਤਰੀ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕਰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਭਾਲਿਆ ਚਾਰਜ

ਪਟਿਆਲਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਉੱਤਰੀ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਕਰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਤੌਰ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਉਹਦਾ ਜਵਾਨ ਲਿਆ 'ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਮੌਕੇ ਨੌਕਰਦਾਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਬੁੱਕੇ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਯੂਨੀਅਨ

ਮਿਲ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਸਾਫ਼ ਸੁਧ ਪਾਣੀ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਡੂੰਘੇ ਟਿਊਬਲ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਿਹਾਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਹੀ ਸਾਫ਼ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਘਾਤਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਘਰ ਘਰ ਪਾਣੀ ਵਾਲਾ ਸਾਫ਼ ਸੁਧ ਪਾਣੀ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉਲੀਕੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲ ਸਕੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕਰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਮਿਹਨਤੀ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਲਾਭ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੀਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਹਨ।

ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਲਾਅ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਪ੍ਰੋ. ਜੈਸ਼ਕਰ ਸਿੰਘ ਨੇਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ

ਪਟਿਆਲਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਆਰਟੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ, 1987 (39 ਆਫ 1987) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿਅਾ ਕਾਂਤ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ, ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਲਾਅ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ-ਚਾਂਸਲਰ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਜੈਸ਼ਕਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨੇਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਪੱਛੜੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਯਕੀਨੀ ਪਹੁੰਚ

ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਏਡਜ਼ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸਬੰਧੀ ਰੈਲੀ ਕੱਢੀ

ਫਰੀਦਕੋਟ, 3 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਨਰਸਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਯੂਥ ਅਫੇਅਰ ਆਰਗਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਕਲੱਸਟਰ ਵਿਰੋਜਪੁਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੱਕ ਏਡਜ਼ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸਬੰਧੀ ਰੈਲੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਰੀਦਕੋਟ ਡਾ. ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਕੱਕੜ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡਾ. ਵਿਵੇਕ ਰਿਜ਼ੇਗਾ ਜ਼ਿਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਅਵਸਰ, ਡਾ. ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਐਸਐਮਓ ਜੇਤੋ, ਡਾ. ਹੁਸਨਾਲ ਸਿੱਧੂ ਜ਼ਿਲਾ ਟੀਕਾਕਰਨ ਅਵਸਰ, ਡਾ. ਲੀਨਾ ਚੌਧਰੀ ਭੱਲਾ ਜ਼ਿਲਾ ਏਡਜ਼ ਕੇਂਟਰਲ ਅਵਸਰ

ਫਰੀਦਕੋਟ, ਡਾ. ਅਰਜੁਨੀਪ ਬਰਾੜ ਐਸਐਮਓ ਜੇਤੋ ਸਾਹਿਬ, ਡਾ. ਸਰਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੇਮਾਣਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਐਪੀਡੀਮੀਓਲੋਜਿਸਟ ਡਾ. ਹਿਮਾਂਸੂ ਗੁਪਤਾ, ਡਿਪਟੀ ਮਾਸ ਮੀਡੀਆ ਅਫਸਰ ਸੁਪੀਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਮਾਸ ਮੀਡੀਆ ਅਫਸਰ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਂਚ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਨਰਸਿੰਗ ਕਾਲਜ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਫਰੀਦਕੋਟ ਡਾ. ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਕੱਕੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਏਡਜ਼ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਅਵਸਰ, ਡਾ. ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਐਸਐਮਓ ਜੇਤੋ, ਡਾ. ਹੁਸਨਾਲ ਸਿੱਧੂ ਜ਼ਿਲਾ ਟੀਕਾਕਰਨ ਅਵਸਰ, ਡਾ. ਲੀਨਾ ਚੌਧਰੀ ਭੱਲਾ ਜ਼ਿਲਾ ਏਡਜ਼ ਕੇਂਟਰਲ ਅਵਸਰ

ਵੱਲੋਂ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਜ਼ਿਲਾ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਏਡਜ਼ ਕੇਂਟਰਲ ਪ੍ਰਗਰਾਮ ਡਾ. ਮੋਤੀਕਲ ਅਵਸਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਡਾ. ਸੀ. ਕਾਂਸਲਰ ਮੌਨਿਕਾ ਰਾਣੀ, ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ. ਲੈਬ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨ ਅਮਰਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਕੱਕੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਆਈ ਵੀ ਇੱਕ ਐਸਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਸੈੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹਾਵੀ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨ.ਓ.ਸੀ. ਤੇ ਨੋ ਡਿਊ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਕਣਗੇ ਉਮੀਦਵਾਰ: ਏ.ਡੀ.ਸੀ.

ਪਟਿਆਲਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਵਾਪੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ-ਕਮ-ਵਾਪੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਕਾਸ) ਦੇ ਅਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਲੌੜੀ ਦੀ ਐਨ.ਓ.ਸੀ. ਜਾਂ ਨੋ ਡਿਊ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਉਪਲਬੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ

ਸਕਦੇ ਹਨ। ਏ.ਡੀ.ਸੀ ਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਬੰਧਤ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਉਸ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਸਵਿਕਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਰਿਪੋਰਟ ਲੈਕੇ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ 1994 ਦੀ

ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡਿਫ਼ਾਲਟਰ ਜਾਂ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਾਪੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦਾ ਡਿਫ਼ਾਲਟਰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਵੱਲ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਲਾਇਜ਼ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਾਬਤ ਸਾਰੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਭੇਜ ਕੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੀ.ਟੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਫੋਕਲੋਰ ਫਿਏਸਟਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਯੋਜਿਤ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-ਸੀ.ਟੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ International Folklore Fiesta ਵੱਡੇ ਜੱਸ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਰਵਾਇਤਾਂ, ਨਾਚ ਰੂਪ ਅਤੇ ਰਿਥਮ ਇੱਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਕਲਾ ਰੂਪਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਰੋਹ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਰੰਗੀਨ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਫੈਸਟਿਵਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ ਨੇ ਲੀਡ ਕੀਤਾ।

ਸਟਾਰ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਰਿਹਾ, ਜਦਕਿ ਪਾਲਮਾ ਅਫਰੀਕਨਾ ਡਾਂਸ ਸਕੂਲ ਨੇ ਉਰਦੂਵਾਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਗੀਪ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਿੱਧੇ-ਗੱਗੜੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗ ਛਾਇਆ, ਹੁਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਲੰਬੀਆ, ਮਲਾਵੀ, ਲਾਈਬੀਰੀਆ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਕਲਾ ਰੂਪਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਰੋਹ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਰੰਗੀਨ ਬਣਾਇਆ। ਚਾਂਸਲਰ ਸ਼੍ਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਠੀ, ਪ੍ਰੋ. ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੱਜ ਕੋਲੰਬੀਆਈ ਡਾਂਸ ਗਰੁੱਪ ਸਮਾਗਮ ਦਾ

ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸਹਾਗਨਾ ਕੀਤੀ। ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ DSW ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਇ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਔਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਹਿਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਫੈਸਟਿਵਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਛੀਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਠੀ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਲਿਆ ਕੇ ਇਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਵਿਧਤਾ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ।

ਨਾਭਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਨਾਭਾ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਈਪੀਐਸਸੀ ਹਾਕੀ ਗਰਲਜ਼ (ਐਂਡਰ-19) ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਨੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ - ਮੌਂਤੀਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਸਪੋਰਟਸ (ਐਮਐਨਐਸਐਸ), ਰਾਏ; ਮਹਾਰਾਣੀ ਗਾਇਤਰੀ ਦੇਵੀ ਗਰਲਜ਼ ਸਕੂਲ (ਐਮਜੀਡੀ), ਜੈਪੁਰ; ਵੇਲਹੋਮ ਗਰਲਜ਼ ਸਕੂਲ (ਡਬਲਯੂਜੀਐਸ), ਦੇਹਰਾਦੂਨ; ਅਤੇ ਮੌਜਬਾਨ ਸਕੂਲ ਦ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਨਾਭਾ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਮੌਂਤੀਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਸਪੋਰਟਸ, ਰਾਏ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਨ ਦਬਦਬਾ ਦਿਖਾਇਆ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ

ਟੀਮ ਵਰਕ, ਗਤੀ ਅਤੇ ਕਲੀਨਿਕਲ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਮਹਾਰਾਣੀ ਗਾਇਤਰੀ ਦੇਵੀ ਗਰਲਜ਼ ਸਕੂਲ, ਜੈਪੁਰ ਨੂੰ 5-0 ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ। ਦਿਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੈਚ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਨਾਭਾ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਲਹੋਮ ਗਰਲਜ਼ ਸਕੂਲ, ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਨੂੰ 1-1 ਨਾਲ ਡਰਾਅ 'ਤੇ ਰੱਕਿਆ। ਪੀਪੀਐਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨਿਰੰਤਰ ਫਾਰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ, ਖੇਡ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦਬਦਬਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮਹਾਰਾਣੀ ਗਾਇਤਰੀ ਦੇਵੀ ਗਰਲਜ਼ ਸਕੂਲ, ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਹੋਰ 1-1 ਡਰਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦਾ ਅੰਤ ਐਮਐਨਐਸਐਸ ਨਾਲ ਹੋਇਆ, ਰਾਏ ਨੇ ਵੇਲਹੋਮ ਗਰਲਜ਼ ਸਕੂਲ, ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਨੂੰ 6-0 ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਗੱਲ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ

ਵਜੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਭਰਿਆ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਨੇ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤੀਬਰਤਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵੇਲਹੋਮ ਗਰਲਜ਼ ਸਕੂਲ, ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਨੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਾਪਸੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ, ਮੈਚ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਣੀ ਗਾਇਤਰੀ ਦੇਵੀ ਗਰਲਜ਼ ਸਕੂਲ, ਜੈਪੁਰ ਨੂੰ 4-0 ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ। ਆਖਰੀ ਲੀਗ ਮੈਚ ਵਿੱਚ, ਮੌਂਤੀਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਸਪੋਰਟਸ, ਰਾਏ ਨੇ ਇੱਕ ਲਚਕੀਲੇ ਪੀਪੀਐਸ ਟੀਮ ਨੂੰ 1-0 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਸੀਮੀਫਾਈਨਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤੀ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਸਪੋਰਟਸ, ਰਾਏ ਨੇ ਮਹਾਰਾਣੀ ਗਾਇਤਰੀ ਦੇਵੀ ਗਰਲਜ਼ ਸਕੂਲ, ਜੈਪੁਰ ਨੂੰ 10-0 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਦਬਦਬਾ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਫਾਈਨਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪੱਕੀ ਕੀਤੀ।

ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਨੇ ਕੀਤਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਬਠਿੰਡਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਤਪਿੰਦਰਜੋਤ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ ਪਰਸਰਮ ਨਗਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਓਪੀਡੀ, ਦੰਦ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਕੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਨ ਸਿਸਟਮ ਰਾਹੀਂ ਦੇਹੀ ਰਹਿਤ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਡਿਊਟੀ ਰੋਸਟਰ, ਦਵਾਈ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਵਿਖੇ ਸਾਫ-ਸਫਾਈ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿੱਚ ਆਏ ਪਰਿਜਾਂ ਤੋਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ਾਂ

ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਨਾ ਲਿਖੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਗਤਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਏ.ਐਨ.ਸੀ ਜਾਂਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਗਤਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਲਿਸਟ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫੋਲੋਅਪ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਜੱਦਾ-ਬੱਚਾ ਮੌਤ ਦਰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਹਲਕਾ ਗਿੱਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਵਲੀ, ਸਾਬਕਾ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ : ਲੁਧਿਆਣਾ, 3 ਦਸੰਬਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਦੁੱਗਰੀ) - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ

ਦਲ ਦੇ ਹਲਕਾ ਗਿੱਲ ਦੇ ਅਬਜ਼ਰਵਰ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹਰਮਾਮਪੁਰ ਨੇ ਅੱਜ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲਾ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੁਤਾਬਕ, ਜੋਨ ਰੰਬੜਾਂ ਤੋਂ ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਕਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਲਈ ਅਤੇ ਜੋਨ ਨਾਡਵਾਲ ਤੋਂ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਵਲੀ, ਸਾਬਕਾ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ : ਲੁਧਿਆਣਾ, 3 ਦਸੰਬਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਦੁੱਗਰੀ) - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ

ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਚੈਂਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ (ਐੱਨ) ਉਮਰ ਵਰਗ (50+) Ckm ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਐੱਨ ਉਮਰ ਵਰਗ (40+) ਨੇ (Ckm)ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਨ ਨਾਲ ਹੀ (200meter) ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ

ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਚੁੱਪ ਚਿੰਤਾਜਨਕ : ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਰਜ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-ਹਲਕਾ ਆਤਮ ਨਗਰ ਅਤੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਖਰਾਬ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਰਜ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਤਿੱਖੇ ਬਬਦਾ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਦੇ ਸੜਕਾਂ 'ਚ ਟਵੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਦਰਜੇ ਖਰਾਬ ਹਨ ਕਿ ਟਵੇ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਲੱਭਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਿੱਲ ਰੋਡ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਟੁੱਟ-ਫੁੱਟ ਕਾਰਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੱਖਾਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਮੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਦੇਹਰੀ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਟਰੇਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕੜੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਾਰੋਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਤੱਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਲਕਾ ਕੋਦਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਠਕ, ਆਤਮ ਨਗਰ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਨੰਨੀ, ਉਤਰ ਭਾਂਡਵਾਨੀ ਕੋਨੱਜੀਆ, ਦੱਖਣ ਤੋਂ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਪੱਛਮੀ ਤੋਂ ਕਰਨ ਵੰਡ, ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਤਖ਼ਤ ਕੁਮਾਮ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਆਤਮ ਨਗਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਬਾਹਰੂਸ਼ਦਾ ਸੜਕਾਂ, ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਮ, ਟੁੱਟੇ ਸੀਵਰੇਜ ਛੱਕਣਾਂ, ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਖਿਲਰੀ ਪਈ ਬੱਜਰੀ ਕਾਰਨ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰਾ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਸਵਾਈ ਅਭਿਆਨ ਸਿਰਫ਼ ਫੰਟੇ-ਸ਼ੋਸ਼ਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹਨ; ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਰਜ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੋਕ ਬਿਹੱਦ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿਚ

ਸੰਪਾਦਕੀ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਹਿ-ਮਾਤ ਦੀ ਖੇਡ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ, ਨਵੀਆਂ ਚਾਲਾਂ

ਪਿਛਲਾ ਹਫ਼ਤਾ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਖ਼ਾਸ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਹਫ਼ਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਅਤੇ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅੱਗੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸਾਨੂੰ ਉਚੇਰੀਆਂ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਕੀਦਿਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਇੱਕ ਪਰਿਪੱਕ ਸੋਚ, ਹੌਸਲੇ, ਦਲੇਰੀ, ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਚੇਰੇ ਮੰਤਵ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਆਪਾ ਵਾਰਨ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦੁੱਤੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਰਸਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਇਜਲਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਬਿੱਲ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ (131ਵੀਂ ਸੋਧ) ਬਿੱਲ ਲਿਆ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਧਾਰਾ 240 ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਕੇ ਇੱਥੇ ਉਪ ਰਾਜਧਾਲ (ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ) ਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ (ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ)। ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਵੇਲੇ ਸ਼ੋਨ ਕਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪੀੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਖ਼ਬਰ ਸੀ। ਇਹ ਕਦਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਆਧ ਇਲਾਕੇ ਦੇ 28 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਕੇ ਵਸਾਏ ਗਏ ਇਸ ਆਧੁਨਿਕ ਸ਼ਹਿਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਵਾਇਦ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਵੇਂ, ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਧੌਕੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕਜ਼ਰੀਵਾਲ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ (‘ਆਪ’ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ) ਦੇ ਕੌਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਉਪ ਰਾਜਧਾਲ ਵੱਲੋਂ ਕਦਮ ਕਦਮ ‘ਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਉਪ ਰਾਜਧਾਲ ਦੇ ਹੱਥ ਦੇਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਵੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਯੂ ਟੀ) ਰੱਖਣ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਾਂਝ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਏਨਾ ਖ਼ਰਚਾ ਨਹੀਂ ਝੱਲ ਸਕੇਗਾ। ਇਸ ਉੱਚ ਮਿਆਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ‘ਚ ਭੁਗਤਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਖਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਕੁਲ ਬਜਟ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹੇ ਭਾਰੀ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ ਦੀ ਨਿੱਘਰੀ ਵਿੱਤੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਾਂਝ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਏਨਾ ਖਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਕਿਵੇਂ ਝੱਲੇਗਾ? ਭਲਾ ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਹੈ? ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਕਿਸੇ ਵੱਧ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਸਾਂਝ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਹੱਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਵਸਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਮਗਰੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਜਾੜਾ ਝੱਲਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਲਾਹੌਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ‘ਚ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਨਵੀਂ ਰਾਜਧਾਨੀ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਵਸਾਉਣ ਲਈ ਪੁਆਧ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਨਵੰਬਰ 1966 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਮਗਰੋਂ ਇਸ ਦਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ‘ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੱਕ ਨਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਨਵੇਂ ਸੂਬੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਿਰਵਿਘਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਹਿਜ਼ ਆਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਆਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਬੰਧ 59 ਸਾਲਾਂ ‘ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਵੀ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਬਥੇਰੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਏ: ਖਿਤਿਆ ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬ ਦਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ। ਇਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੂਪੀ ਗੁਲਾਬ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਕੰਡੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ‘ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਭਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। 1985 ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਰਾਜੀਵ-ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 26 ਜਨਵਰੀ 1986 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਵਫ਼ਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ। ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਸਮਝੋ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਆਖ਼ਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਦਮ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪੁਰਬ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਹੀ ਕਿਉਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ? ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਜਾਪਦੇ ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਟੱਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜੇ ਗੱਲ ਬਣ ਗਈ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੈਰ ਪਿਛਾਹ ਖਿੱਚਦੇ ਕਿਹੜਾ ਅੱਖੇ ਨੇ! ਇਹ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਹਿ-ਮਾਤ ਦੀ ਖੇਡ ਹੈ? ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਨੀਟੀਵਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਸੈਨੇਟ ਤੇ ਸਿੱਭੀਕੋਟ ਭੇਜ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ‘ਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਜਾਗਰੂਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਅਤੇ ਗੱਲ ਕੀ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਯਤਨ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 4 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਨੀਟੀਵਿਕੇਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਅਮਲ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਅੱਗੇ ਝੁਕਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ 7 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨੀਟੀਵਿਕੇਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਪਿਆ। ਦਰਅਸਲ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਰਿਤੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ‘ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਚਾਓ ਮੋਰਚਾ’ ਦੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਸੈਨੇਟ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ, ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਅੰਤ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਆ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ 27 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸੈਨੇਟ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸ਼ਡਿਊਲ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਰਮਿਆਨ ਹੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 22 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 240 ਤਹਿਤ ਸਿੱਧੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀਏ ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਕੇ ਇੱਥੇ ਉਪ ਰਾਜਧਾਲ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਸੈਸ਼ਨ ‘ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਆ ਗਈ। ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਿਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ ਤਿੱਖਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਿੱਖੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਪਿੱਛਲ-ਪੈਰੀ ਮੁੜਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ‘ਤੇ ਹਾਲੇ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਦਮਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ‘ਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਭਰੋਸੇ ‘ਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੁੱਛੀ ਗਈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਬੇਪੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ‘ਚੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ‘ਤੇ ਵਸੀ ਸੂਬਾਈ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਵੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ‘ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਹਾਲੇ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ’। ਇਹ ‘ਹਾਲੇ’ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਜਿਹਨ ‘ਚ ਫਸ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹਾਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ‘ਤੇ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ‘ਢੁੱਕਵੇਂ ਸਮੇਂ’ ਉੱਤੇ ਇਸ ‘ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਗੌਰ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਫਿਰ...? ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ‘ਚੋਂ ਭਾਜਪਾ ‘ਚ ਗਏ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਵਿਰਾ... ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਿਧਾਇਕ ਬੱਗਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਸਦਕਾ ਜੱਸੀਆਂ ਚੌਕ ’ਚ ਨਵੇਂ ਪੁਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਉਤਰੀ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਮਦਨ ਲਾਲ ਬੱਗਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਸਦਕਾ ਸਥਾਨਕ ਜੱਸੀਆਂ ਚੌਕ ਵਿਖੇ ਵੱਡੇ ਨਵੇਂ ਪੁਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਲੰਬੂ ਵੰਡੇ।

ਵਿਧਾਇਕ ਬੱਗਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚਿਰੰਕਣੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਬੁਰ ਪਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਨੌਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਅਥਾਰਿਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਐਨ ਐਚ ਏ ਆਈ.) ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪੁਲ

ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਨੂੰ ਯੂ-ਟਰਨ ਲੈਣ ਲਈ ਹਾਰਡੀ ਵਰਲਡ ਤੋਂ ਘੁੰਮ ਕੇ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦਾ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਅਜਾਈ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪੁਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਹਲਕਾ ਉਤਰੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਜਲੰਧਰ-ਅਮਿਤਸਰ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਰੋਡ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਹੇਬੜਾ ਰੋਡ ਹੋ ਕੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੋਡ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ’ਤੇ ਜਾਣਾ ਸੁਖਾਵਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਰੀਬ

ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਚਾਇਲਡ? ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਗਰੂਕ

ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ,7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ ਅਮਰਪੀਤ ਕੌਰ ਸੋਧੂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਗਰਾਮ ਅਫਸਰ ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ ਅਨੁਪਿਆ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਗੀਤੂ ਬਾਲਾ ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵੱਲੋਂ ਬਾਲ ਵਿਆਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਚਾਇਲਡ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਏ ਗਏ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਫਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਣਵੀਰ ਕੌਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਹਿਬਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਲੜਕੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ

ਹੁਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਾ ਚਾਇਲਡ ਹੋਲਪ ਲਾਇਨ ਨੰ.1098 ਤੇ ਜਾਂ ਨੇੜੇ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਫਤਰ ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗੁਪਤ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਵਿਸ਼ਵ ਦਿਵਿਆਂਗਤਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਯਾਸ ਸਕੂਲ ਆਲਮਗੜ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਬਚਿਆਂ ਦੀ ਡੀ.ਸੀ. ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈ ਵਿਜਿਟ

ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ,7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਵਿਸ਼ਵ ਦਿਵਿਆਂਗਤਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਡ ਕਰਾਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਯਾਸ ਸਕੂਲ ਆਲਮਗੜ, ਅਬੋਹਰ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਬਚਿਆਂ ਦੀ ਡੀ.ਸੀ. ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਵਿਜਿਟ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਅਨੁਭਵ ਤੇ ਮਾਹੌਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਖੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਬਚਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਮਰਪੀਤ ਕੌਰ ਸੋਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚਿਆਂ ਅੰਦਰ ਹੁਨਰ ਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੀ

ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਬਚੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖੋਂ ਦੂਜੇ ਬਚਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਫੂਹ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਫਤਰ ਵਿਜਿਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਕ ਤਾਂ ਇਹ ਦਫਤਰੀ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰ ਸਕਣ, ਦੂਸਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਜੋ ਹੁਨਰ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਭਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਨਿਧਾਰ ਕੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਬਿਤਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਵਧੀਆ ਲਗਿਆ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਉਹ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਪਲੈਕਸ

ਵਿਖੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਜਿਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਿਫਰੇਸ਼ਮੈਂਟ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜ) ਡਾ. ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਬਚਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਗੱਲਾਬਾਤਾ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਸਕੂਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੇ ਰਿਜ਼ੋਰਸ ਪਰਸਨ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ/ ਸਕੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਡ ਕਰਾਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਗੱਖੜ, ਅਧਿਆਪਕ ਨੀਰਜ ਜੱਗਾ ਤੇ ਸਦੀਪ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਪਣੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਯਕੀਨੀ : ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਬਠਿੰਡਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜੁਵੇਨਾਇਲ ਜਸਟਿਸ (ਕੇਅਰ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਆਫ ਚਿਲਡਰਨ) ਐਕਟ 2015 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 17 ਦਸੰਬਰ 2025 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਨ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੁਵੇਨਾਇਲ ਜਸਟਿਸ ਕੇਅਰ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ 2015 ਦੀ ਧਾਰਾ 41 (2) ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਫਤਰ, ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਮਲ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਜਾ ਅੰਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ

ਲਈ ਲੋੜਵੰਦ (0 ਤੋਂ 18 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ)। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਖਾਣਾ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ

ਸੁਵਿਧਾ ਆਦਿ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਬਾਲ ਘਰ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣਾ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਮੋਡਰ ਰਨਵੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 17 ਦਸੰਬਰ 2025 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਫਤਰ, ਮਿੰਨੀ ਸਕੱਤਰਤ, ਦੂਜੀ ਮੰਜਲ, ਕਮਰਾ ਨੰਬਰ 313 ਐਮ, ਬਠਿੰਡਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਜੁਵੇਨਾਇਲ ਜਸਟਿਸ ਐਕਟ ਦੇ ਮਾਡਲ ਰੂਲ ਵਾਰਮ ਨੰਬਰ 27 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ।

ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਝੰਡਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੇ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਟੋਕਨ ਫਲੈਗ

ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ,7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ ਦਫਤਰ, ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵੱਲੋਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਝੰਡਾ ਦਿਵਸ ਦਾ ਗਰੰਵਾਮਈ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੈਨਿਕ ਭਲਾਈ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਮਰਪੀਤ ਕੌਰ ਸੋਧੂ ਤੇ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜ) ਡਾ. ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ

ਪੰਜਾਬ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਫਿਕਤਮੰਦ ਅਤੇ ਸਖਤ

ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ,7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹੁੰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਟਾਫਿੰਗ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ੀਲ ਨਾਗੂ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸੰਜੀਵ ਬੋਰੀ ਦੀ ਫਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ‘ਤੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 130 ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ 15 ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ‘ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ +ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ 15 ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ 15 ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ,+ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰੇ 7 ਅਤੇ 8 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਾਡੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦੇ ਹੋਟਲਰ ਨੰਜਵਾਨ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜਸੇਵੀ ਸਾਬਕਾ

ਕੌਂਸਲਰ ਖੇਅੰਤ ਕਿਰਗ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਭੀਸ਼ਮ ਕਿੰਗਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ।

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੇ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਖੱਖਲੇਪਣ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਖਿਲਵਾੜ ਨੂੰ ਭੰਡਾ ਭੰਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਤ ਦੱਸਿਆ, ਰਿਕਾਰਡ ‘ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ (3 ਦਾ ਪੰਨਾ 237) ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ, ਡਾ. ਕਲਿਆਣੀ ਗੋਇਲ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਡੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗਾਇਨੀਕੋਲੋਜੀ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਹੋਥੀ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦਾ +ਸਾਰੀਆਂ 15 ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ+ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਨੀਤੀ ਕਦੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਆਈਪੀਐਚਐਸ ਢਾਂਚਾ 2021 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ

ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਨਿਕ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ

ਬਟਾਲਾ,7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਧਾਇਕ ਅਮਨਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੈਰੀ ਕਲਸੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਟਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਪੱਖੋਂ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿਰਕਣੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੱਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਮਾਨਿਕ ਮਹਿਤਾ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀ ਬਟਾਲਾ ਨੇ ਦਫਤਰ ਨਹਿਰੂ ਗੇਟ ਵਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਸੁਣਨ ਉਪਰੰਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਨਿਕ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ੈਰੀ ਕਲਸੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜਿਥੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ

ਜਾਪਾਨ ਦੌਰੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸੁਹਿਰਦ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ 400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਇਆ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਮੋਹਰੀ ਕੰਪਨੀ ਟੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਕੀਤਾ ਸਹਿਥ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਗੁਲਾਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਕੰਪਨੀ ਟੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਨੇ ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਵਿਸਥਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ 400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਸਹਿਥ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਜੋ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੁਨਰ ਉਤਮਤਾ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ

ਹੁ ਨਰਮ ਦ/ਅਰਧ-ਹੁ ਨਰਮ ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਕਾਮਿਆਂ/ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏਗੀ। ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਪਗ੍ਰਾਹਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਉਦਯੋਗ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਦੀਦ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਹੁਨਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਉਦਯੋਗ-ਜਗਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ

ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ (ਐਮਓਯੂ) ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰੈਂਟਿਸਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪੈਲੀਟੈਕਨਿਕ/ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ

ਅਪ੍ਰੈਂਟਿਸਸ਼ਿਪ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਤੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੌਕੇ ਵੀ ਮਿਲਣਗੇ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੁਹਿਰਦ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਟੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਨੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਪਗ 400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣਾ, ਨਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸਹੂਲਤ, ਉੱਤਮ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਨੂੰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਦੀਰਘਕਾਲੀ ਤੇ ਸਥਾਈ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੌਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਟੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਨੇ ਸੂਬੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਲੋਥ ਸਮੇਂ ਦੀ

ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਟੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ 'ਤੇ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਉਦਯੋਗ- ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ, ਸਹਿਜ ਸਹੂਲਤ, ਉੱਚ-ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਨਿਰੰਤਰ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਵੇਸ਼-ਅਨੁਕੂਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਰੁੱਪ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਸਥਾਰ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਵਿਖੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਅਬਜ਼ਰਵਰ ਨਿਯੁਕਤ

ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਮਿਤੀ 14 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਨੂੰ ਅਬਜ਼ਰਵਰ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮੁੱਚੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸੂਤਰ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਸਕੇ। ਅਬਜ਼ਰਵਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹਰ ਹਾਲ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਅਬਜ਼ਰਵਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਮਾਹੌਲ 'ਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਰਹੇਗੀ।

ਦੀ ਰੈਵੀਨਿਊ ਪਟਵਾਰ ਯੂਨੀਅਨ(ਰਜਿ.) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦਾ ਵਫ਼ਦ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਦੀ ਰੈਵੀਨਿਊ ਪਟਵਾਰ ਯੂਨੀਅਨ(ਰਜਿ.), ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਨਵੇਂ ਆਏ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੋਡਮ ਨਵਰੀਤ ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, ਪਟਵਾਰੀ ਕਰਨ ਅਜੇਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤਹਿਸੀਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਡਮ ਨਵਰੀਤ ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਅਮਰਗੜ੍ਹ, ਪਟਵਾਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪਟਵਾਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਸਿੰਘ ਉਪਰੰਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੁੱਛੀਆਂ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਜੁੰਡੀ ਦੇ ਯਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪੰਚੁਚਾ ਰਹੀ ਹੈ : ਕਾਮਰੇਡ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਸੀਪੀਆਈ (ਐਮ) ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਮੋਦੀ ਭਾਟਕ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਵਿਖੇ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਾਮਰੇਡ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਲੱਭਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ।

ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਸੀਪੀਆਈ (ਐਮ) ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਮੋਦੀ ਭਾਟਕ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਵਿਖੇ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਾਮਰੇਡ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਲੱਭਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ।

ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਸੀਪੀਆਈ (ਐਮ) ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਮੋਦੀ ਭਾਟਕ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਵਿਖੇ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਾਮਰੇਡ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਲੱਭਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ।

ਸੀਨੀਅਰ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਯਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਲਈ ਚੋਣ ਅਬਜ਼ਰਵਰ ਨਿਯੁਕਤ

ਜਲੰਧਰ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮੇਤ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੋਡਮ ਨਵਰੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਅਬਜ਼ਰਵਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਮੁਹੰਮਦ ਸਲੀਮ ਮੋਖਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ : ਹੁਨਰ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਭਰੇ ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਕਦਮ ਵਧਾ ਰਹੇ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਜਲੰਧਰ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ, ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ, ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਤਿਆਰ (ਫਿਊਚਰ ਰੇਡੀ) ਜੀਵਨ ਹੁਨਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਂਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਭਾਗ ਪਹਿਲ ਹੈ, ਜੋ 28 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ 'ਚੇਤਨਾ ਕਨਵਲੂਸ਼ਨ' ਸਕਿੱਲ ਤੇ ਸਰਵਾਈਵਲ' ਦੀ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਮਾਗਮ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਥਿਤ ਹੋਈ।

17 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਚੇਤਨਾ ਨੇ 70 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਕੂਲਾਂ ਤੱਕ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 15000 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਾਰਾਗੜ੍ਹ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਡਿਜੀਟਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਮਿਆਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਮਹਿਊਲ ਅਤੇ 'ਸੇ-ਡੂ-ਆਸਕ' (Say-Do-Ask) ਵਿਧੀ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ 6 ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ - ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ, ਵਿੱਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ, ਲਿੰਗ

ਸਵੈ-ਦਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਸਵੱਛਤਾ ਅਤੇ ਸਫਾਈ, ਫਸਟ ਏਡ ਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਿਸਪਾਂਸ ਅਤੇ ਕਰੀਅਰ ਗਾਈਡੈਂਸ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਲੰਧਰ ਡਾ. ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਅਗਰਵਾਲ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੁਕਿਲਨ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਸੋਢੀਆ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਗੇਂਦ ਦੀ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਮਾਗਮ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਥਿਤ ਹੋਈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਸਲ-ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਜੀਵਨ-ਰੱਖਿਅਕ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਡਿਜੀਟਲ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ ਤੱਕ - ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਲਾਸਰੂਮ ਤੋਂ ਪਰੇ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣ।

ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿੱਚ 6 ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ, ਵਿੱਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ, ਲਿੰਗ ਸਵੈ-ਦਨਸ਼ੀਲਤਾ,

ਸਵੱਛਤਾ ਅਤੇ ਸਫਾਈ, ਫਸਟ ਏਡ ਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਿਸਪਾਂਸ ਅਤੇ ਕਰੀਅਰ ਗਾਈਡੈਂਸ। ਹਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਚੇਤਨਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਡੇਮ, ਵਿਹਾਰਕ ਸਿਖਲਾਈ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੇ ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ ਵਿਜ਼ਿਟਸ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕ ਸਮੂਹੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲੀ ਨੂੰ ਨੀਂਤਿਓਂ ਦੇਖਣ ਤੇ ਸਮਝਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ

ਉਹ ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਮਾਡਿਊਲਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸੱਤਖਪੁਰਾ ਦੀ ਮੁਖਕਾਨ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੈਸ਼ਨ ਕਿੰਨੇ ਸਾਰਥਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ 'ਸਾਈਬਰ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ। ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪਾਸਵਰਡ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਾ ਸਿਖਾਇਆ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ, ਢੁੱਕਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੱਸਿਆ।

28 ਨਵੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਕੱਠ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੁਕਿਲਨ ਸਮੇਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸਰੂਮ ਤੋਂ ਪਰੇ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ, ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸੁਚਿਤ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ, ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਰਗੇ ਹੁਨਰ ਸਿਰਫ ਅਕਾਦਮਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਹੁਨਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰੇ 6 ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਪੀਆਰ ਗੇਲੇਅ ਦੌਰੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਚੇਤਨਾ ਮਹਿਜ਼ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਵਚਬੱਧਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਜੋ ਹਰੇਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ।

ਬਾਗਬਾਨੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਇੰਜਣ ਹੈ : ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਭਗਤ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਬਾਗਬਾਨੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਗੁਲਾਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਬਾਗਬਾਨੀ ਮੰਤਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਭਗਤ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲਾਡੇਵਾਲ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਬਾਗਬਾਨੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਲਾਡੇਵਾਲ ਵਿੱਚ ਬਾਗਬਾਨੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰ-ਕਮ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਾਮੀ ਬਾਗਬਾਨੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ-ਸਟਾਪ ਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਫਲ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁੱਲਾਂ ਲਈ ਨਵੀਨਤਮ ਹਾਈ-ਟੈਕ ਕਾਸ਼ਤ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹੱਥੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਾਗਬਾਨੀ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀ ਕਰੇਗਾ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਭਗਤ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਕਣਕ-ਏ ਚੱਕਰ ਤੋਂ ਉੱਚ-ਮੁੱਲ ਵਾਲੀਆਂ ਬਾਗਬਾਨੀ ਫਸਲਾਂ ਵੱਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਬਾਗਬਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਉਸ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਬਣੇਗਾ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਬਾਗਬਾਨੀ ਵੱਲ ਵਿਚਿੰਨਤਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਵਿਭਾਗੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਡੇਵਾਲ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਸਾਰੇ ਸਟਾਲਾਂ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਾਗਬਾਨੀ, ਪੰਜਾਬ, ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤੀ

ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਇਨਪੁੱਟ ਲਾਗਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੌਰਾਨ, ਟੌਪਕੋਨ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਲਾਈਵ ਫੀਲਡ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਪੀ ਐਸ-ਅਧਾਰਤ ਆਟੋ-ਸਟੀਅਰਿੰਗ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ, ਬਾਲਣ, ਬੀਜ, ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਬੱਚਤ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕਸਾਰ ਬਿਜਾਈ, ਫਿਡਬੈਕ ਅਤੇ ਕਟਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਈਡ੍ਰੋ ਕਲਿਸ ਹੁਮਿਡੀਆ ਲੇਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਡਿਜੀਟਲ ਮਿੱਟੀ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਸਿਰਤ ਕਾਸ਼ਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਾਗਬਾਨੀ ਡਾ. ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਸੰਯੁਕਤ ਵਿਕਾਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਾਗਬਾਨੀ ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਡਿਪਟੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਾਗਬਾਨੀ ਡਾ. ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਡਾ. ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਡਾ. ਨਿਖਿਲ ਅੰਬੀਸ਼ ਮਹਿਤਾ, ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ. ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ, ਡਾ. ਸ਼ੋਲੀ ਸ਼ੇਖੂ ਅਤੇ ਬਾਗਬਾਨੀ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਸਾਲ 2026 : ਬਾਬਾ ਵੈਂਗਾ

ਨਿਊਯੋਰਕ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਹਰੀਸ ਭੌਰੀਆ ਅਣਸੁਲਝੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਦੇ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਬਾਲਕਨਿਯ ਦੇ ਨੋਸਟ੍ਰਾਡੇਮਸ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਵਰਗੀ ਬਾਬਾ ਵੈਂਗਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 2026 ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਹਲਚਲ ਮੱਚਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕ ਤੀਬਰ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ, ਏਲੀਅਨਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਅਤੇ ਆ ਸ਼ਾਸਨ ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਡਰਾਉਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸਨਸਨੀਯੋਜ਼ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਲਹਿਰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਬਾਬਾ ਵੈਂਗਾ (ਅਸਲੀ ਨਾਮ ਵੈਜੇਲੀਆ ਪਾਂਡੇਵਾ ਗੁਸਤੋਰੋਵਾ) ਦਾ ਨਾਮ ਫਿਰ ਸੁਰਖੀਆਂ 'ਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਮਾਹੀ ਡਾਇਨਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਵਰਗੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਸਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਹੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਵੈਂਗਾ ਜਾਂ ਵੇਂਗੋਲੀਆ ਪਾਂਡੇਵਾ ਗੁਸਤੋਰੋਵਾ ਸੀ ਦਾ ਜਨਮ 31 ਨਵੰਬਰ 1911 ਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਮੈਸੋਡੋਨੀਆ 'ਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਐਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਉਹ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਤੁਫ਼ਾਨ 'ਚ ਫਸ ਗਈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ ਗੁਆ ਲਈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਉਸ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। 1980 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤਕ ਉਹ ਬਾਬਾ ਵੈਂਗਾ ਵਜੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਲਕਨਿਯ ਦਾ ਨੋਸਟ੍ਰਾਡੇਮਸ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। 1996 'ਚ 86 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਉਸ ਦਾ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਯੂਰਪ, ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ, ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ (ਜਿਵੇਂ AI) ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਈ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਨੱਸ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਹ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਤੀਬਰ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਈ ਕਹਾਣੀਆਂ 'ਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਬਾਬਾ

• ਸੰਗੀਤਾ ਭੰਡਾਰੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ।

ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੀ ਐ ਤਸਵੀਰ...

ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਨੂੰ ਹਲੁਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਲਾਤਮਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੈਮਰੇ ਦੀ ਅੱਖ 'ਚੋਂ ਲੰਘਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਹੈ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੁਹਜ-ਸਵਾਦ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਿੱਥੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਤਸਵੀਰ ਸਾਨੂੰ ਜਲਦੀ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਸਿਰਨਾਵੇਂ ਸਮੇਤ ਭੇਜੋ।

ਤੁਸੀਂ ਮੁਰਦੇ ਦੇਖੋ ਹੋਣਗੇ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਮਰੇ ਹੋਏ ਵੀ ਅਤੇ ਜੀਵਿੱਦੇ ਵੀ। ਮਰੇ ਹੋਏ ਮੜ੍ਹੀਆਂ 'ਚ ਸੜਦੇ ਅਤੇ ਜੀਵਿੱਦੇ ਜੀਅ ਮਰੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਸੋਢਿਆਂ ਉਪਰ ਚੁੱਕੀ ਸਸਕਾਰ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ।

ਫੁਦਰਤੀ ਐ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਕੱਢਣ/ਖਫਣ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖੋ ਹੋਣਗੇ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਕੱਢਣ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਅਤੇ ਕੱਢਣ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੀ, ਤਾਵ ਕੱਢਣ ਚੋਰ ਵੀ।

ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੀ ਕੱਢਣ ਨੂੰ ਪਾੜ ਕੇ ਕੋਈ ਮੁਰਦਾ ਬੋਲਦਾ ਦੇਖਿਆ/ਸੁਣਿਆ? ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ/ਸੁਣਿਆ, ਬਲਕਿ ਕਈ ਦੇਖੇ/ਸੁਣੇ ਹਨ।

ਆਓ!ਇਸ ਨਸਲ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੀਏ।

ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਿਆਣੇ ਹੋ ਅਤੇ ਬਾਬੂਚੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ 'ਮੁਰਦਾ ਬੋਲੇ ਤੇ ਕੱਢਣ ਹੀ ਪਾੜੇ' ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਇਕ ਅਖਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਕੋਈ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਬੋਲੇ ਤਾਂ ਬਸ 'ਡੇਰਾ' ਹੀ ਬੋਲੇ। ਕਈ ਸੱਜਣ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਬਹਾਰ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਈ ਜਣੇ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਹਵਾੜ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ! ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਰਾਦ ਛੱਡਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਉਂ ਲਗਦੇ ਜਿਵੇਂ ਮਿਊਸਪੇਲਿਟੀ ਦੇ ਸਾਲਾ ਤੋਂ ਢਕੇ ਪਏ ਗਠਣ ਪੈ ਜਾਉ, "ਹੈਰਾ! ਫਲਾਣੇ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਹੱਥ ਵਡਿਆ ਗਿਆ, ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥ ਪੱਥ ਹੋਏ ਨੂੰ ਗਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ ਐ, ਝੜਾ ਹੁਟ ਕਿਤੇ ਬਚਦਾ, ਡੈਟੇ ਖ਼ਬਰ-ਸਾਰ ਲੈ ਆਓ"। ਬਾਅਦ 'ਚ ਪਤਾ ਲਗੂ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਚੀਰੀ ਉਪਰ ਮਾਲੀ ਜਿਹੀ ਖਰੋਰ ਆਈ ਸੀ ਜੋ ਘਰੇਲੂ ਉਹੜ ਪੁਹੜ ਨਾਲ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਚਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨਿਕਲੇ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਚਲਦੇ ਹਾਂ। ਇਕ ਮਿੱਤਰ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਲੱਗਾ। ਨੌਜਵਾਨ ਸੀ, ਪਤਲਾ ਪਤੰਗ, ਬੂਸ ਤਕਲਾ ਹੀ ਸਮਝੋ। ਜਿੰਮ ਵਿਚ ਖੁਨ-ਪਸੀਨਾ ਇਕ ਕਰ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕਮਾਇਆ ਸੀ। ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ 'ਸਲਿੰਮ-ਟਰਿੰਮ' ਜਨਰੇਸ਼ਨ 'ਚੋਂ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਸੀਨੀਅਰ ਉਹੀ ਘਿਸੀ ਪਿਟੀ ਪੁਰਾਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਸੀ। ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਬੋਲ ਉਠਿਆ,'ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਇਸ ਭਰਮੀ ਉੱਪਰ ਬੈਠਦਾ ਸੀ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ

• ਪ੍ਰੋ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੰਡਮ
98766-55055

ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਸੁੱਕਾ ਸੀ, ਬਸ ਸੜਿਆ ਹੀ ਸਮਝੋ, ਸੜ-ਸੁਕ ਕੇ ਤੀਲਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਦੀ ਰੱਜ ਕੇ ਖਾਣਾ ਨਾ ਨਸੀਬ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ"। ਸਾਡੇ ਮਿੱਤਰ ਦਾ ਨਵੀਂ-ਨਵੀਂ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਚਾਅ ਜਾਂਦਾ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਦੇ ਸਿਰ 'ਚ

ਵਿਅੰਗ

ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਇਕ 'ਸ਼ੁਭਚਿੰਤਕ' ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਸੀ,'ਨਾਅ, ਤੂੰ ਸਿਆਣਾ ਬਿਆਣਾ ਬੰਦਾ, ਨਾ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਨਾ ਨਾ ਗੱਡੀ ਤੇਜ਼ ਚਲਾਉਨਾ, ਫਿਰ ਤੈਥੋਂ ਗ਼ਲਤੀ ਕਿੱਦਾਂ ਹੋ ਗਈ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਦੀ? ਆਹ ਜਿਹੜੀ ਤੇਰੀ ਬਾਂਹ ਟੁੱਟੀ ਐ ਇਹ ਤਾਂ ਹੁਣ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ, ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਐ, ਪੈਸੇ ਬਟੋਰਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲਾਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਐ...

ਕੁਰਸੀ ਵਗਾਰ ਮਾਰੇ ਪਰ 'ਦਿਲ ਕੀ ਫਿਲ ਹੀ ਮਾਰਿ ਰਹੀ'।

ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ ਚਲਦੇ ਹਾਂ। ਇਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਦਾਖਲ ਹੈ,ਉਸ ਦੀ ਖ਼ਬਰ-ਸਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਕੀ? ਮਰੀਜ਼ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਕ 'ਸ਼ੁਭਚਿੰਤਕ' ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜ਼ਰਾ ਉਸ ਦੀ ਤੀਮਾਰਦਾਰੀ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਰਧਕ ਢੰਗ ਦੇਖੋ,'ਨਾਅ, ਤੂੰ ਸਿਆਣਾ ਬਿਆਣਾ ਬੰਦਾ, ਨਾ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਨਾ ਨਾ ਗੱਡੀ ਤੇਜ਼ ਚਲਾਉਨਾ, ਫਿਰ ਤੈਥੋਂ ਗ਼ਲਤੀ ਕਿੱਦਾਂ ਹੋ ਗਈ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਦੀ? ਆਹ ਜਿਹੜੀ ਤੇਰੀ ਬਾਂਹ ਟੁੱਟੀ ਐ ਇਹ ਤਾਂ ਹੁਣ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ, ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਐ, ਪੈਸੇ ਬਟੋਰਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲਾਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਐ।

ਮੈਂ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਵੀ ਬਾਂਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੀ, ਲੁੱਖ ਇਲਾਜ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿੰਗੀ ਵੀ ਵਿੰਗੀ ਰਹੀ, ਤੇਰਾ ਵੀ ਇਹੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ"।

ਲਉ, ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬਥੇਰੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਹੁਣ ਸਾਡੀ ਵੀ ਸੁਣ ਲਉ।

ਨਵਾਂ-ਨਵਾਂ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਸੁਹਣਾ ਇਲਾਕਾ ਸੀ। ਘਰ ਕੋਲ ਇਕ ਕਾਲਜ ਸੀ,ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਸੀ, ਪਾਰਕ ਸੀ।

ਇਹ ਘਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਾਨੂੰ ਪਰਸੋਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਦੁਪਹਿਰ ਪਿੱਛੋਂ ਮੈਂ ਤੇ ਜੰਗੂ ਸਕੂਰਟ 'ਤੇ ਚੱਲ ਪਏ ਸੀ। ਦੁਪਹਿਰ ਝਲ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਮਾਰਚ ਦਾ ਅਖ਼ੀਰਲੇ ਦਿਨ ਸਨ। ਪੂਰਾ ਤਪਤ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਬੀਜੀ ਕਟਕ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ 'ਚ ਪੱਕ ਰਹੇ ਦਾਇਆਂ ਦੀ ਹਰੇਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸੌਂਨੇ ਰੰਗਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜੰਗੂ ਸਕੂਰਟ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਮਗਰ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਪਿੱਡ ਦੀ ਸੱਥ 'ਚੋਂ ਫਤਹਿ ਬੁਲਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਵਿਹੜੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਕੇ ਪਿੱਡ ਦੀ ਢਲਾਹ ਪੈ ਗਏ ਸੀ।

ਪਿੱਡ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਦਲਿਤ ਵਿਹੜਾ ਸੀ। ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਵੜਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਟੂਟੀ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਭਰਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਤੀਆਂ। ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਜਿਸ ਬੀਰੀ ਵੱਲ ਸਾਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਬੀਰੀ ਬੁਖਤ ਭੀੜੀ ਸੀ ਤੇ ਕੱਚੀ ਵੀ। ਨਾਲੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਅਸੀਂ ਗਲੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਸਕੂਰਟ ਖੜਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਨੂੰ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਲੋਕ ਘਰਾਂ 'ਚੋਂ ਨਿੱਕਲ-ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਇਉਂ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਚੰਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੀਰੀ 'ਚ ਆ ਵੜੇ ਹੋਈਏ।

ਗਲੀ ਦੇ ਅੱਧ 'ਚ ਆ ਕੇ ਅਸੀਂ ਮੱਥਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਘਰ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਗਲੀ 'ਚ ਖੜੀ ਬੂੜੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਆਓ ਭਾਈ! ਮੈਂ ਛੱਡ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁਨਾ ਦੇ ਘਰੇ'। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹੀ ਭਾਵੇਂ ਅੱਗੇ ਤੁਰ ਪਈ ਸੀ। ਸੋਟੀ ਉਹਦੇ ਹੱਥ 'ਚ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੇ

ਪਰ ਇਕ ਦਿਨ ਕੋਈ ਟੈਲੀਫੋਨ ਉਪਰ ਘਰ ਦੀ 'ਲੋਕਸ਼ੇਨ'(ਬਾ-ਟਿਕਾਵਾ) ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕਦ ਕੱਢਣ ਪਾੜ ਕੇ ਮੁਰਦਾ ਬੋਲਣ ਲਗ ਪਿਆ,' ਫਲਾਣੇ ਪਾਸਿਉਂ ਆਏਗਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਰੰਗ ਨਾਲਾ ਆਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਘਾਟ ਅਤੇ ਆਖਰ ਵਿਚ ਇਕ ਰੁੜ੍ਹੇ ਦਾ ਚੇਹਰਾ, ਉਥੋਂ ਮੁੜ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਈ'।

ਸਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦ ਘਰਵਾਲੀ ਨੇ ਨਾਹ ਕਰਕੇ ਫੋਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੱਥੇ ਉਪਰ ਹਰ ਮਾਰ ਕੇ ਬੋਲੀ, 'ਮਿਰਤਨ ਨਾਲ ਵਿਦਾਹੀਐ ਸੁਹਾਗ ਨਾ ਬੀਐ'!"

ਇਹ ਸੁਣਦੇ ਸਾਰ ਸਾਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਹਾਵਰੇਦਾਰ ਸਿਰਲੇਖ ਇਕ ਦਮ ਚੋਰੇ ਚੋਰੇ ਆਇਆ- 'ਮੁਰਦਾ ਬੋਲੇ ਤੇ ਕੱਢਣ ਹੀ ਪਾੜੇ' !

• ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ
98143-80749

ਜੇ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਝੰਬੀ ਬੂੜੀ ਵਿਆਹ ਵਾਲੀ ਭੜੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਲਾਲ ਚੁੰਨੀ ਲਾਹ ਲੈਂਦੀ, ਅਸੀਂ ਤੁਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਕੰਮ ਸਾਡਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਵਾਲੀ ਭੜੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਲਾਲ ਚੁੰਨੀ ਦਿਵਾ ਕੇ ਉਹਦੀ ਬੁੱਢਲ 'ਚ ਪਰਾਤ 'ਚ ਭਾਂਡੇ ਤੇ ਭੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸੂਟ ਧਰਵਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚ ਲਈ ਸੀ। ਕਲੱਬ ਵੇਲੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜੰਗੂ ਵੀ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਇਕ ਪਾਸੇ ਬਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਬਹਿ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਬੂੜੀ ਵੇਲੇ ਚੁੰਨੀ ਨਾ ਲਾਹਣ ਕਾਰਨ ਸਾਡਾ ਤੁਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੰਜੇ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਬੂੜੀ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਸਿਰ ਝੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਘਸਮੇਲੇ ਜਿਹੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਪੈਰੀਂ ਗੱਤੇ ਵਰਗੀਆਂ ਘਸੀਆਂ ਰਬੜ ਦੀਆਂ ਚੱਪਲਾਂ ਸਨ। ਸਿਰ 'ਤੇ ਥਾ-ਥਾ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਹੋਈ ਚੁੰਨੀ ਲਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਸੱਚੇ 'ਤੇ ਪਤਲੀਆਂ ਰੱਸੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਬੁਰਤੀਆਂ ਉਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੀ। ਅੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਧਸੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਾੜਾਂ ਉੱਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤੇ ਬਾਹਾਂ ਤੋਂ ਮਾਸ ਹੱਡੀਆਂ ਛੱਡ ਕੇ ਫਿਲਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਘੋਰ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੀ ਮਾਰ ਉਹਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਅੱਧੋ-ਬੁਖਤੀ ਨਿਗਾਹ ਗੰਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਡ ਦਿਸਦੀ ਸੀ।

ਵੀਹ ਤੁ ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਆਏ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਕਲੱਬ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਖੁੱਖ ਲਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗਰੀਬ ਘਰਾ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸੌਂਕੇ ਭਾਂਡੇ ਤੇ ਸੂਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਗੱਲ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਫੈਲ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਕਲੱਬ ਦੇ ਦੋ-ਦੋ ਸੋਬਰਾਂ ਦੇ ਗੱਲੂ ਬਣਾ ਲਏ ਸਨ। ਕਿਧਰੇ ਕੋਈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਕਿਧਰੇ ਕੋਈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਿੱਡ 'ਚ ਆਏ ਸੀ।

ਇਹ ਘਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਾਨੂੰ ਪਰਸੋਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਦੁਪਹਿਰ ਪਿੱਛੋਂ ਮੈਂ ਤੇ ਜੰਗੂ ਸਕੂਰਟ 'ਤੇ ਚੱਲ ਪਏ ਸੀ। ਦੁਪਹਿਰ ਝਲ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਮਾਰਚ ਦਾ ਅਖ਼ੀਰਲੇ ਦਿਨ ਸਨ। ਪੂਰਾ ਤਪਤ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਬੀਜੀ ਕਟਕ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ 'ਚ ਪੱਕ ਰਹੇ ਦਾਇਆਂ ਦੀ ਹਰੇਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸੌਂਨੇ ਰੰਗਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜੰਗੂ ਸਕੂਰਟ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਮਗਰ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਪਿੱਡ ਦੀ ਸੱਥ 'ਚੋਂ ਫਤਹਿ ਬੁਲਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਵਿਹੜੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਕੇ ਪਿੱਡ ਦੀ ਢਲਾਹ ਪੈ ਗਏ ਸੀ।

ਪਿੱਡ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਦਲਿਤ ਵਿਹੜਾ ਸੀ। ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਵੜਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਟੂਟੀ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਭਰਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਤੀਆਂ। ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਜਿਸ ਬੀਰੀ ਵੱਲ ਸਾਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਬੀਰੀ ਬੁਖਤ ਭੀੜੀ ਸੀ ਤੇ ਕੱਚੀ ਵੀ। ਨਾਲੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਅਸੀਂ ਗਲੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਸਕੂਰਟ ਖੜਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਨੂੰ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਲੋਕ ਘਰਾਂ 'ਚੋਂ ਨਿੱਕਲ-ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਇਉਂ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਚੰਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੀਰੀ 'ਚ ਆ ਵੜੇ ਹੋਈਏ।

ਗਲੀ ਦੇ ਅੱਧ 'ਚ ਆ ਕੇ ਅਸੀਂ ਮੱਥਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਘਰ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਗਲੀ 'ਚ ਖੜੀ ਬੂੜੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਆਓ ਭਾਈ! ਮੈਂ ਛੱਡ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁਨਾ ਦੇ ਘਰੇ'। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹੀ ਭਾਵੇਂ ਅੱਗੇ ਤੁਰ ਪਈ ਸੀ। ਸੋਟੀ ਉਹਦੇ ਹੱਥ 'ਚ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੇ

ਸਾਰੇ ਉਹ ਮਸਾਂ ਪੁਲਾਖ ਪੁੱਟਦੀ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਪੈਰਾਂ 'ਚ ਪੈਰ ਧਰਨ ਦੀ ਸਾਡੀ ਮਜਬੂਰੀ ਸੀ।

ਬੀਰੀ 'ਚ ਪਾਣੀ ਇਕ ਹੋਰ ਬੀਰੀ 'ਚ ਆ ਕੇ ਉਹ ਭੜੀ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਇਕ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਘਰ ਸੀ। ਗਲੀ 'ਤੇ ਲਗਦੀ ਕੱਧ ਮਸਾਂ ਲੋਕ-ਲੋਕ ਉੱਚੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਕੱਚੀ ਤੇ ਥਾ-ਥਾ ਤੋਂ ਖਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਲਗਦਾ ਸੀ ਇਹ ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਲਿੱਪੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਾਹ 'ਚ ਤਖ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੱਕੜ ਦਾ ਇਕ ਚੁੱਖਣਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਸ 'ਚ ਲੱਕੜ ਦੇ ਵਿਗੇ-ਟੇਢੇ ਡੰਡੇ ਬੰਨੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਬਾਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਕੱਧ ਨਾਲ ਇਕ ਗਾਉ ਬੰਨੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੋਟੀ ਟੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕੱਚਾ ਚਟਾ ਸੀ, ਜੋ ਵਿਹੜੇ ਤੋਂ ਚੱਪਾ ਕੁ ਉੱਚਾ ਸੀ। ਚੰਦੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਟਾਂ 'ਤੇ ਗਿਨ-ਗਿਨ ਚੌੜੀਆਂ ਦੇ ਫੱਟੀਆਂ ਧਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤੇ ਫੱਟੀਆਂ 'ਤੇ ਅੱਧਾ ਵੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਰਬੜ ਦਾ ਫੇਲ ਪਹਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਮਸਾਂ ਗਿੱਠ ਕੁ ਪਾਣੀ ਸੀ। ਬਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਗਾਉ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਇਕ ਲੋਕ ਜਿੰਨਾ ਉੱਚਾ ਚੱਟਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਨਹਾਉਣ-ਪੈਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਘਰ ਦੇ ਮਗਰਲੇ ਪਾਸੇ ਇਕ ਸਥਾਤ ਸੀ, ਜੋ ਵਿਹੜੇ ਨਾਲੋਂ ਨੀਵੀਂ ਸੀ। ਸਰੋਵਰ ਵਾਂਗ ਉਤਰ ਕੇ ਹੀ ਉਸ 'ਚ ਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਥਾਤ ਦੇ ਕੋਈ ਤਾਕੀ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੁਆਲੇ ਪੁੱਜੇ 'ਚ ਦੇ ਬੰਮੀਆਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤੇ ਬਾਹ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੀ ਮੋਘਰੇ ਕੱਢੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਹ ਬੰਮੀਆਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅੰਦਰ ਤੁੱਤਾ ਖਿੱਲਾ ਵਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਟੀਦਾਰ ਅੜਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ

ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਇਕ ਉਦਲਕੇ 'ਚੋਂ ਇਕ ਤੱਕੜੀ ਉੱਭਰ ਆਈ। ਅੱਖ ਦੇ ਝਮੱਕੇ ਉਸ ਦੇ ਇਕ ਪੱਲੜੇ 'ਚ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਭਾਂਡੇ ਤੇ ਸੂਟ ਆ ਟਿਕੋ ਤੇ ਦੂਜੇ 'ਚ ਬੂੜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੁੜੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਚੁੰਨੀ ਆ ਟਿਕੀ ...

ਚੁੰਨੀ ਵਾਲਾ ਪੱਲੜਾ

ਕੇ ਸਥਾਤ 'ਚੋਂ ਇਕ ਭੜੀ ਨਿੱਕਲੀ, ਜਿਹੜੀ ਮੁੱਧੇ ਕੱਦ ਦੀ ਸੀ, ਪੱਕਾ ਉਸਦਾ ਰੰਗ ਸੀ। ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਮੁੜ੍ਹਕੇ ਦੀਆਂ ਬੁੱਦਾਂ ਟਪਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਫਿਟੀ ਜਿਹੀ ਚੁੰਨੀ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਢਾਹ ਦੁਆਲੇ ਪਾ ਕੇ ਪਿੱਠ ਛਿੱਲ ਸੁੱਟੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸਨੇ 'ਮਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ' ਬੁੱਝਦੀ ਤੇ ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਕੱਧ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਬਾਟ ਦਾ ਮੰਜਾ ਡਾਹ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਹੜਾ ਅੱਧਾ ਪੁੱਪੇ ਸੀ ਤੇ ਅੱਧਾ ਛਾਵੇਂ। ਪੁੱਪ ਭਾਵੇਂ ਅਜੇ ਪਿੱਡਾ ਖਾਉ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਫੇਰ ਵੀ ਛਾ ਵਾਲੇ ਪਸੇ ਬੈਠੇ।

ਸਾਨੂੰ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ 'ਚੋਂ ਹੋਰ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਆ ਗਈਆਂ ਤੇ ਉਹ ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਕੱਚੀ ਕੱਪ ਨਾਲ ਵੇਅ ਲਾਈ ਖੜ੍ਹੀ ਬੂੜੀ ਨਾਲ ਗੱਲੀ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਭੁਖ ਭੜੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ ਤਾਂ ਬੂੜੀ ਕਹਿੰਦੀ, 'ਮੈਰ ਜਾਣੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਵਿਆਹ ਪਿੱਛੋਂ ਖੁਰਾਨ ਦੇ ਚਾਰ ਪੈਸੇ ਦਿੰਦੀ ਐ। ਸੌਂਕੇ 'ਤੇ ਜਿਲ ਜਾਣ ਤਾਂ ਗਰੀਬ ਗੁਰਾਹ ਆਪਣਾ ਖੁੱਤਾ ਸਾਰ ਲੇ। ਮਗਰੋਂ ਜਿੰਨੇ ਦਿੱਤੇ, ਜਿੰਨੇ ਨੇ ਨਾ'।

'ਬੇਬੇ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਮੁਜਬ ਚਲਦੀ ਹੈ ਟੇਰੇ ਇਹ ਨਜ਼ਰ ਕਿਉਂ ਭੇਗੀਏ। ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦੀ ਝੜੀ ਵੇਖ ਚੱਲ, ਸਾਲ ਭਰ ਦਾ ਜੁਆਕ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਉਹਦੇ। ਅਜੇ ਤਕ ਪੈਸੇ ਨੀ ਮਿਲੇ। ਦੱਸੋ ਅੱਗੇ ਜੋ ਸ਼ਰਾਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਐ।' ਬੂੜੀ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੀ ਇਕ ਅੱਧੜ ਜਿਹੀ ਤੀਵੀਂ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਬੂੜੀ ਬੋਲ ਕੇ ਹਟੀ ਤੀਵੀਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਡੁੱਬ ਕਹਿਣ ਹੀ ਲੱਗੀ ਸੀ ਪਰ ਬਾਰ ਵੱਲ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਈ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ, ਭੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਹੱਥ 'ਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਡੋਲੂ ਸੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਹੱਥ 'ਚ ਦੋ ਕੱਚ ਦੇ ਗਲਾਸ ਸਨ। ਭੜੀ ਦੇ ਹੱਥ 'ਚ ਇਕ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਡੋਲੂ ਸੀ। ਗਲਾਸਾਂ 'ਚ ਪਾਣੀ ਪਾ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਫੜਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਭੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, 'ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਭਾਈ! ਮੈਂ ਆਵਦੇ ਕੰਮ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਆ। ਸੌਂਚਿਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਪਤਾ ਨੀ ਖਾਓ-ਪੀਰਿਗੋ ਜਾ ਨਹੀਂ।' 'ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਭਾਈ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਨੇ, ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਕੌਣ ਦੇਖਦੇ ਏਨਾ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ। ਸਮਾਂ ਨਿੱਤ ਬਦਲੀ ਜਾਂਦਾ।' ਮੈਂ ਕਿਹਾ।

ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਕੇ ਬੂੜੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, 'ਇਹ ਤਾਂ ਭਾਈ ਬੋੜੀ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਹਿੰਦੇ ਐ, ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਗਲਾਂ 'ਚ ਬੁੱਕਣ ਲਈ ਵੀ ਕੁੱਜੇ ਬੰਨਾ ਕੇ ਰਖਦੇ ਸੀ।' ਪਰ ਫੇਰ ਉਹਨੇ ਗੱਲ ਦਾ ਰੁਖ ਬਦਲਦਿਆ, 'ਤੁਸੀਂ ਭਾਈ ਧੀ ਪਿਆਣੀ ਦੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਹੱਥ ਝਾੜਨ ਆਇਓ'।

ਤੁਰ ਗਈ।

ਜੰਗੂ ਨੇ ਪਰਾਤ ਲਿਫਾਫ਼ੇ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਉਸ 'ਚ ਛੋਟੇ ਭਾਂਡੇ ਟਿੱਤ ਦਿੱਤੇ। ਮੈਥੋਂ ਸੂਟਾ ਵਾਲਾ ਲਿਫਾਫ਼ਾ ਢਕ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਭੜੀ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ 'ਚੋਂ ਸੂਟ ਕੱਢਕੇ ਭੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖ ਲਏ ਤੇ ਭੜੀ ਨਾਲ ਇਕ ਪਾਸੇ ਬੈਠ ਗਈ। ਮੈਂ ਪੈਂਟ ਦੀ ਜੋਬ 'ਚੋਂ ਕੈਮਰਾ ਕੱਢਿਆ। ਜਵਾਬ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਨੀਝ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਹੁੱਜਾ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ-ਕੀ ਸਮਝਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਬੂੜੀ ਚੁੰਨੀ ਲੈ ਆਈ। ਆਪ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਭੜੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਮੇਲੀ ਚੁੰਨੀ ਲਾਹ ਕੇ, ਜਾਲ ਵਾਲੀ ਚੁੰਨੀ ਦੇ ਇੱਟੀ। ਚੁੰਨੀ ਨਾਲ ਭੜੀ ਦੇ ਠੰਣ-ਨਕਸ਼ ਲਾਲ ਭਾਹ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਪਈ। ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈਆਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਸਿੱਧਾ ਝਾਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਲਾਲ ਚੁੰਨੀ ਲੈਇਆਂ ਹੀ ਉਹਦੀ ਨੀਵੀਂ ਹੋ ਗਈ। ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਉਸਨੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਮੂੰਹ ਉਤਾਰ ਚੁੱਕਿਆ। ਵਿਆਹ ਵਾਲਾ ਦਿਨ ਉਹ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਮੱਧਮ ਜਿਹਾ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਹਟਿਆ। ਕੈਮਰਾ

ਤਿੰਨਾਂ 'ਤੇ ਫੋਕਸ ਕੀਤਾ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਚੁੱਪ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੋਲ ਰਿਹਾ। ਪਰ ਕੰਧ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਬੂੜੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, 'ਭਾਈ! ਵੀ ਵੀਜੀਏ ਥੋਨੂੰ, ਦੋਵੇਂ ਕਰਮਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰੀਆਂ। ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਗੋਲਾ ਧੰਦਾ ਕਰ ਕੇ ਟੁੱਕ ਮਾਰੀਏਂ। ਮੁੰਡਾ ਕੋਈ ਹੈ ਨੀ। ਭੜੀ ਦਾ ਪਿੱਠ ਮੰਡੀ ਦਿਹਾੜੀ ਕਰਨ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੇਵੇਂ ਲਾਲਾ ਫੋਟ ਮਾਰ ਗਿਆ। ਨੱਚਾ ਬਹਾਲਾ ਸੀ, ਪਤਾ ਹੀ ਨੀ ਲੱਗਿਆ, ਕੋਟ ਸੀ! ਠਾਣੇ-ਠੱਪੇ ਵੀ ਗਏ, ਕੁਸ਼ ਨੀ ਬਣਿਆ-ਤੁਸੀਂ ਭਾਈ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ, ਕੁੜੀ ਦੇ ਸਿਰ ਚੁਕਣ ਕਰਨ ਆ ਗਏ। ਬੋੜਾ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤਕ ਨਾਂ ਰਹੇ, ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੇ ਭਾਈ, ਰੱਬ ਲਾਮੀ ਪੁੱਖਾ ਕੀਰੇ'।

ਗਲਾਂ ਕਰਦੀ-ਕਰਦੀ ਬੂੜੀ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਉਹਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ 'ਚੋਂ ਆਈਆਂ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਭੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵੀ ਭਰ ਆਈਆਂ। ਮਾਂ ਤੇ ਭੜੀ ਵੀ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਜਵਾਬ ਦੇ ਕਿਹਰੇ ਵੀ ਮਸੇਰੇ ਗਏ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਮਾਂਹੱਥੇ ਗ਼ਮਗਿਨ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਭੜੀ ਦੇ ਪਿਉ ਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੁਣੇ ਆਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਚਿਖਾ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਮੇਰਾ ਮੱਥਾ ਪਾਣੀ ਡਾਢਾ ਵਧਿ ਤੁਰਿਆ। ਮੈਂ ਜੋਬ 'ਚ ਡੁੱਬ ਪੈਸੇ ਕੱਢੇ ਤੇ ਭੜੀ ਦੀ ਬੁੱਢਲ 'ਚ ਪਏ ਡਾਢਿਆ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੰਗੂ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਬੂੜੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਬੋਲੀ ਜਾ ਰਹੀ

ਸੀ। ਸਾਡਾ ਮਨ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਗ਼ਰੀਬੀ 'ਚ ਵੀ ਦਿਨ ਕਾਟੀ ਕਰਕੇ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ? ਪਰ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕਲੱਬ ਨੇ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਠੀਕ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤਾ ਭਾਰ ਘਟ ਜਾਂਦੇ।

'ਚੁੰਨੀ ਲਾਹ ਲੈ ਬੇਬੇ, ਫੋਟੋ ਖਿੱਚ ਲਈ ਭਾਈ ਨੇ।' ਇਕ ਔਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਬੂੜੀ ਪਾਣੀ ਚੁੰਨੀ ਨਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਪੁੱਝ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, 'ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਹੁ ਰਾਣੀ! ਕਾਨੂੰ ਪਿਉ ਵਾਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲੁਹਾਉਣੀ ਐ। ਇਕ ਵਾਰ ਦੇ 'ਤੀ, ਸੇ ਦੇ 'ਤੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰੇ ਏਨੀ ਦੂਰੋਂ ਐ ਕੇ ਏਨਾ ਗੁਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਗਏ ਐ, ਮੈਂ ਏਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ'।

'ਤੂੰ ਲਾਹ ਲੈ ਬੇਬੇ! ਿੰਡ ਨਾ ਕਰ। ਦੇਹਤੀ ਲਈ ਤੈਥੋਂ ਹੋਰ ਨੀ ਬਣਨੀ। ਦੀਦਾਰ ਨੀ ਭਾਲਦਾ ਨੀ ਤੈਨੂੰ, ਕੰਮ-ਧੰਦਾ ਤੈਥੋਂ ਹੁੰਦਾ ਨੀ। ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦਿਓ ਰੋਟੀ ਖਾਨੀ ਐ, ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦਿਓ। ਰੋਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਭੋਗੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਭੜੀ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਪੈਰ ਅੱਗੇ-ਪਿੱਛੇ ਹੋ ਰਹੀਂ ਹੀ ਰਹੇ।

'ਬੇਬੇ ਕਮਲ ਨਾ ਮਾਰ ਤੂੰ। ਦੀਦਾਰ ਨੀ ਭਾਲਦਾ ਨੀ ਤੈਨੂੰ। ਤੁਰ ਕੇ ਵਿਹੜਾ ਟਪਿਆ ਨੀ ਜਾਂਦਾ ਤੈਥੋਂ। ਬੱਲੀਆਂ ਕਿੱਥੇ ਚੁੰਗ ਰਹੀ ਤੂੰ ਹੁਣ?' ਲਗਦਾ ਸੀ ਔਰਤ ਬੂੜੀ ਦੇ ਸ਼ਰੀਕੇ 'ਚੋਂ ਸੀ। ਔਰਤ ਦੀ ਬਿਰ-ਬਿਰ ਸੁਣਕੇ ਭੜੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਬੋਲ ਰਹੀ ਔਰਤ ਨੇ ਬੂੜੀ ਨੂੰ ਬੁੰਨੀ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਬੂੜੀ ਬੋਲੀ, "ਨਹੀਂ ਬਹੁ ਰਾਣੀ! ਇਹ ਵੀ ਮੇਰੀ ਦੇਹਤੀ ਵਰਗੀ ਐ। ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਜੁੜ ਗਈ, ਹੋਰ ਵੀ ਜੁੜ ਜਾ'। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਗਲੀ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਈ। ਭੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਕਾਬਲੀ ਨਾਲ ਬੂੜੀ ਮਗਰ ਗਈ। ਚੁੰਨੀ ਉਹਦੇ ਹੱਥ 'ਚ ਫੜੀ ਰਹੀ ਐ, ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਭੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਵੀ ਇਕ ਨਹੀਂ ਸੁਟੀ। ਕਹਿੰਦੀ, 'ਕਰਤਾਰ ਕੁਰੇ! ਤੇਰੀ ਜਿੰ ਇਹ ਧੀ ਐ। ਮੇਰੀ ਇਹ ਪੁੱਤੀ ਐ। ਮੈਂ ਚੁੰਨੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਐ। ਕੋਈ ਉੱਠ ਘੜਾ ਤਾਂ ਨੀ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਹੜਾ ਤੈਨੂੰ ਖੱਖਦਾ ਐ।' ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸਨੇ ਭੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਅਬੋਲ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤਾ।

ਬੂੜੀ ਦੇ ਸਿਰਥੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਜੰਗੂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਝਾੜੀ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਭੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹਾਂ 'ਤੇ ਭਾਂਡੇ ਤੇ ਸੂਟ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਨਾਮੀ ਗਾਇਕ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਟਿਕਾਣ

ਸੋਹਣੀ ਆਪ ਡੁੱਬੀ ਰੂਹ ਤਰਦੀ

ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ ਦੇ ਦੁਖਾਤ ਤੋਂ ਭਲਾ ਕਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਣੂੰ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਪ੍ਰੀਤ ਕਥਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੜੀਆਂ ਲਟਕਾਂ ਨਾਲ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਲਮ ਬੁਖਾਰ ਦੇ ਇਕ ਅਮੀਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਲੀ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਪੁੱਤਰ ਇਜ਼ਤ ਬੇਗ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਆਇਆ। ਉਹ ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਇਕ ਘੁਮਿਆਰ ਤੁਲੇ ਦੀ ਧੀ ਸੋਹਣੀ 'ਤੇ ਡਿਫਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹਨੇ ਸੋਹਣੀ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਭਾਂਡਿਆ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਪਾ ਲਈ। ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੋਹਣੀ ਨੂੰ ਤੱਕਣ ਲਈ ਭਾਂਡੇ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੇ ਪੰਜ ਤੁਲੇ ਦੀ ਹੱਟੀ 'ਤੇ ਜਾਂਦਾ। ਅਖ਼ਰ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਇਜ਼ਤ ਬੇਗ ਨੂੰ ਐਨਾ ਘਾਟਾ ਪੈ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਕੇ ਤੁਲੇ ਦੇ ਘਰ ਹੀ ਮੰਝਾ ਚਾਚਨ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨੀ ਪੈ ਗਈ। ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮੰਝੀਆਂ ਚਾਚਨ ਜਾਂਦਾ ਮਗਰੋਂ ਸੋਹਣੀ ਭੱਤਾ ਲੈ ਟੁਰਦੀ। ਇਜ਼ਤ ਬੇਗ ਤੋਂ ਉਹ ਹੁਣ ਮਹੀਵਾਲ ਬਣ ਗਿਆ।

ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ ਦੀ ਹੋ ਗਈ। ਦੋਰਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਗੂੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ, ਹੋਰਨਾਂ ਆਸ਼ਕਾਂ ਵਾਂਗ, ਸਮਾਜ ਨੇ, ਜਰਿਯਾ ਨਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੋਹਣੀ ਦੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਪਾਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਬਾਰੇ ਸ਼ਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਲਾੜੇ ਦਿੱਤੇ। ਮਹੀਵਾਲ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਉ ਜਵਾਬ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਸੋਹਣੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦਿੱਤਾ।

ਸੋਹਣੀ, ਮਹੀਵਾਲ ਲਈ ਤੜਫਦੀ ਰਹੀ। ਮਹੀਵਾਲ ਸੋਹਣੀ ਦੇ ਵੈਰਾਗ ਵਿਚ ਹੰਝੂ ਕੇਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਝੂਠੀ ਲੋਕ ਲਾਜ ਨੇ ਦੋ ਪਿਆਰੇ ਵਿਛੋੜ ਦਿੱਤੇ, ਦੋ ਰੂਹਾਂ ਘਾਇਲ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ।

ਇਜ਼ਤ ਬੇਗੋਂ ਮਹੀਵਾਲ ਬਣਿਆ ਮਹੀਵਾਲ ਮਹੀਵਾਲੋਂ ਫ਼ਕੀਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਵਜ਼ੀਰਾਬਾਦ ਦੇ ਪਾਸੇ ਇਕ ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਝਨਾਅ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਰਲੋਂ ਕੰਢੇ ਝੁੰਗੀ ਜਾ ਪਾਈ।

ਸੋਹਣੀ ਆਪਣੇ ਸੁਧਿਆਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਚੋਰੀ ਮਹੀਵਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਦਰਿਆ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦੀ। ਮਹੀਵਾਲ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਣ ਮਿਲਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮੰਝੀ ਦਾ ਮਾਸ ਲਈ ਆਉਂਦਾ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਮਹੀਵਾਲ ਨੂੰ ਮੰਝੀਆਂ ਨਾ ਮਿਲੀਆਂ, ਉਹਨੇ ਆਪਣਾ ਪੇਟ ਚੀਰ ਕੇ ਕਬਾਬ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਸੋਹਣੀ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਹੀਵਾਲ ਦੀ ਝੁੰਗੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਸੋਹਣੀ ਦੀ ਸੱਸ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਘੜੇ ਰਾਹੀਂ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਕਰ ਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਇਕ ਰਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਪੱਕੇ ਘੜੇ ਦੀ ਥਾਂ ਕੱਚਾ ਘੜਾ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਸੋਹਣੀ ਕੱਚੇ ਘੜੇ ਸਮੇਤ ਡੁਬਾਨੀ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਨਿਲੁ ਪਈ।

ਘੜਾ ਖੁਰ ਗਿਆ ਤੇ ਸੋਹਣੀ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਡੁੱਬ ਸੋਈ। ਮਹੀਵਾਲ ਨੇ ਡੁਬਦੀ ਸੋਹਣੀ ਦੀ ਚੀਕ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਆਪ ਵੀ ਮਗਰੋਂ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਦੋਵੇਂ ਪਿਆਰੇ ਝਨਾ ਦੀਆਂ ਤੁਫਾਨੀ ਲਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕੁਤੂ ਗਏ...

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੋਰੀ ਇਸ ਪ੍ਰੀਤ ਕਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ :

ਗੋਰੀ ਹਾਥ ਸਿੰਗਾਰ ਲਗਾ ਕੇ ਗਿੱਧੇ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਦਾ ਨੱਚਦੀ ਦਾ ਚਾਅ ਬੋਲਿਆ ਨੀ ਜਾਂਦਾ, ਹਰ ਪਾਸੇ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਹੀਵਾਲ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ :

ਨ੍ਹਾਂਦੇ ਧੌਦੇ ਸੋਹਣੀ ਪਹਿਨੇ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਅਤਰ ਫੁਲੋਲ ਲਗਾਏ ਗਿੱਧੇ ਵਿਚ ਉਹ ਹਸ-ਹਸ ਆਵੇ ਮਹੀਵਾਲ-ਮਹੀਵਾਲ ਗਾਵੇ ਸੋਹਣੀ ਦੀ ਨੰਗੀ ਤੇ-ਮਛਲੀ ਹੁਲਾਰੇ ਖਾਵੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਹੀਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਹੂੰ ਲਾਣ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੇ ਦੁੱਖ ਝਲਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਜੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ :

ਹਸਕੇ ਨਿਹੂੰ ਨ ਲਾਇਆ ਕਰ ਤੂੰ, ਸੁਣ ਲੈ ਨਿਹੂੰ ਦੇ ਝੌੜੇ ਕੱਚਾ ਭੂਭਨ ਬਣਕੇ ਹਿੱਬਝੜਾ, ਨਿਹੂੰ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਛੋੜੇ ਛੱਤੀ ਕੋਨੜੀਆਂ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ, ਜਿਥੇ ਨਿਹੂੰ ਦੇ ਡੇਰੇ

ਸੋਹਣੀ ਪੁੱਛੇ ਮਹੀਵਾਲ ਨੂੰ-, ਕੀ ਹਾਲ ਆ ਗਭਰੂਆਂ ਤੇਰੇ ਮਹੀਵਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸੋਹਣੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਪਿਆਰੀ-ਪਿਆਰੀ ਲਗਦੀ ਹੈ, ਚੰਗੀ-ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ :

ਮਿੱਥਾ ਤੇਰਾ ਚੰਗਸ ਚੁੱਜਾ, ਜਿਉਂ ਮੰਝੀ ਦੇ ਫ਼ਿਆਰੇ ਉੱਠ ਖੜੂ ਸੋਹਣੀਏਂ ਨੀ, ਮਹੀਵਾਲ ਕਾਕਾ ਮਾਰੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਹਸਦੀ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਮਨ ਖਿੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਦੇ ਬੋਲ ਉਹਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਿਸ਼ਰੀ ਘੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੁਆਣ-ਸੁਆਣ ਹੋਇਆ ਗਾ ਉਂਠਦਾ ਹੈ :

ਹੂੰ ਹੱਸਦੀ ਦਿਲ ਰਾਜ਼ੀ ਮੇਰਾ, ਲੁਗਦੇ ਨੇ ਬੋਲ ਪਿਆਰੇ ਚਲ ਕਿਧਰੇ ਦੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰੀਏ, ਬਹਿਕੇ ਨੀਂ ਕਿਨਾਰੇ ਲੁਕ-ਲੁਕ ਲਾਈਆਂ ਪਰਗਟ ਹੋਈਆਂ, ਬਜ ਗਏ ਢੋਲ ਨਗਾਰੇ ਸੋਹਣੀਏਂ ਆ ਜਾ ਨੀ, ਡੁੱਬਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਤਾਰੇ।

ਸੋਹਣੀ ਦੀ ਸੱਸ ਨੂੰ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਘੜੇ ਰਾਹੀਂ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਕਰ ਕੇ ਮਹੀਵਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਕ ਰਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਕੇ ਘੜੇ ਦੀ ਥਾਂ ਕੱਚਾ ਘੜਾ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਸੋਹਣੀ ਕੱਚੇ ਘੜੇ ਸਮੇਤ ਡੁਬਾਨੀ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਨਿਲੁ ਪਈ...

● ਸੁਖਦੇਵ ਮਾਦਪੁਰੀ
94630-34472

ਉਹ ਮਹੀਵਾਲ ਦੇ ਪੱਟ ਚੀਰਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ

ਮਹੀਵਾਲ ਸਮਝਦਾ ਹੈ :

ਮਹੀਵਾਲ ਨੇ ਕਹੀ ਤਿਆਚ, ਮੇਥੇ ਜਾਲ ਕਣਾਇਆ ਲੀੜੇ ਲਾਹ ਕੇ ਰੱਖੇ ਪੱਤਣ ਤੇ, ਜਾਲ ਚੁਥੇਰੇ ਲਾਇਆ ਅਗੇ ਤਾਂ ਮਛਲੀ ਜੋ-ਜੋ ਫਸਦੀ, ਅੱਜ ਲੋਹੜਾ ਕੀ ਆਇਆ ਯਾਰ ਮੇਰੇ ਨੇ ਮੰਗਣਾ ਗੋਸ਼ਤ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਿਆਇਆ ਲੈ ਕੇ ਫਿਰ ਨਾਮ ਗੁਰਾਂ ਦਾ, ਚੀਰਾ ਪੇਂਟ ਨੂੰ ਲਾਇਆ ਡੇਢ ਸੋਰ ਕੱਢ ਲਿਆ ਗੋਸ਼ਤ, ਵਿਚ ਬਾਲ ਦੇ ਪਾਇਆ ਲੈ ਕੇ ਮਹੀਵਾਲ ਤੁਰ ਪਿਆ, ਕੋਲ ਸੋਹਣੀ ਦੇ ਆਇਆ ਖਾਤਰ ਸੋਹਣੀ ਦੀ-, ਪੇਂਟ ਚੀਰ ਕਾਬਾਬ ਬਣਾਇਆ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੋਰੀ ਸੋਹਣੀ ਦੇ ਕੱਚੇ ਘੜੇ 'ਤੇ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਬੜੇ ਦਰਦੀਲੋਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬਣਾ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਕਰੁਣਾਮਤੀ

ਅੰਦਾੜ ਵਿਚ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਾਉਣ ਸਮੇਂ ਗਲਾ-ਭਰ-ਭਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅੱਖੀਆਂ ਸਿਮ-ਸਿਮ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਹੀਵਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਹਾਣੀ ਨੰਨਾ ਅੱਗੇ ਲਟਕ-ਲਟਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਲੇਜੇ ਧੁਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੋਹਣੀਆਂ ਬੋਲ ਉਭਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਨਾਣਾ ਛਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਗੀਤ ਦੇ ਦਰਦ ਵਿੱਚੋਂ ਬੋਲ ਸੁਣਾਈ ਦੇਂਦੇ ਹਨ :

ਕਿੱਕਰੇ ਨੀ ਕੰਡਿਆਲੀਏ, ਤੇਰੀ ਨੰਢੜੀ ਛਾਂ ਲਗ-ਲਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਮਜਲਸਾਂ, ਬਹਿ-ਬਹਿ ਜਾਣ ਦੀਵਾਨ

ਨੀਲੇ ਘੋੜੇ ਵਾਲਿਆ, ਘੋੜਾ ਸਹਿਜ ਦੁੜਾ ਧਮਕ ਪਵੇ ਮੇਰੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ,

ਕਜਲ ਪਏ ਰਵਾਲ ਬਾਰੀ ਵਿਚ ਖੜੋਤੀਏ, ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਨਾ ਲਿਸ਼ਕਾ ਕਹਿਰ ਪਵੇ ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਨੂੰ,

ਗਿਆ ਕਲੇਜੇ ਨੂੰ ਖਾ ਪੱਟੀਆਂ ਰੱਖ ਗੰਵਾ ਲਈਆਂ, ਨੰਣ ਗੰਵਾ ਲਏ ਰੋ

ਏਸ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ, ਮਹਿਰਮ ਮਿਲਿਆ ਨਾ ਕੇ

ਪੱਟੀਆਂ ਰਖ ਗੁੰਦਾਕੇ, ਨੰਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਏਸ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ,

ਮਹਿਰਮ ਹੈ ਮਹੀਵਾਲ ਬੋਣਾ ਵੇ ਸੁਣ ਮੇਰਿਆ, ਸੋਹਣੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਤੈਨੂੰ ਸੁੱਤਾ ਛੋੜਕੇ, ਜਾਂਦੀ ਕੋਲ ਮਹੀਵਾਲ ਮਾਏਂ ਨੀ ਸੁਣ ਮੇਰੀਏ, ਐਡੇ ਬੋਲ ਨਾ ਬੋਲ ਦਿਨੇ ਕਢ੍ਹੇ ਕਮੀਦੜਾ, ਰਾਤੀ ਜੋਦੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨਾਰੀਆਂ ਚੰਚਲ ਹਾਰੀਆਂ, ਚੰਚਲ ਕੰਮ ਕਰਨ

ਦਿਨੇ ਡਰਨ ਬਰ ਬਰ ਕਰਨ, ਰਾਤੀ ਨੀ ਤਰਨ

ਸੱਸ ਗਈ ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ, ਕੱਚਾ ਘੜਾ ਪਥਾ ਛੋਤੀ ਜਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ, ਉਸ ਝੁਝੇ ਲਾਗੇ ਜਾ ਆ ਸੋਹਣੀ ਲੈ ਤੁਰ ਪਈ, ਨਿਲੁ ਪਈ ਦਰਿਆ

ਕੱਚਾ ਘੜਾ ਤੇ ਖੁਰ ਗਿਆ, ਸੋਹਣੀ ਵੀ ਡੁੱਬੀ ਨਾਲ ਮਛੀਂਦੀ ਨੀ ਜਲ ਰਹਿੰਦੀ, ਵੱਢ-ਵੱਢ ਖਾਇਓ ਮਾਸ

ਇਕ ਨਾ ਖਾਵੇ ਨੰਣ ਆਸ਼ਾਡੜੇ, ਸਾਨੂੰ ਅਜੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਸ ਦੁੱਧੋਂ ਦਹੀਂ ਸਮਾਇਆ ਦਹੀਉਂ

ਬਣ ਗਈ ਛਾਹ, ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਸੋਹਣੀ ਆਵਦੀ ਕਿਤੇ ਪੈ ਗਈ ਲੰਬੜੇ ਰਾਹ ਦੁੱਧੋਂ ਦਹੀਂ ਜਾਮਾ ਲੀਆਂ, ਦਹੀਉਂ ਕਣਿਆ ਪਨੀਰ

ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਸੋਹਣੀ ਆਵਦੀ, ਕਿਤੇ ਪੈ ਗਈ ਡੂੰਘੇ ਨੀਰ

ਗੀਤ ਦੇ ਬੋਲ ਸੋਹਣੀ 'ਵਾਣ' ਵਿਚ ਗੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਭਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਭਰਦੀ ਹੈ :

ਰਾਤ ਹਨੇਰੀ ਲਿਸ਼ਕਣ ਤਾਰੇ, ਕੱਚੇ ਘੜੇ ਤੇ ਮੈਂ ਤਰਦੀ ਦੇਖੀ ਰੱਬਾ ਰੱਬ ਕਹੀਂ

ਤੇਰੀ ਆਸ ਤੇ ਮੂਲ ਨਾ ਡਰਦੀ ਮੂੰਹ ਜੋਰ ਪਾਈਆਂ ਅੱਗੇ ਕੱਚਿਆਂ ਨੇ ਕਿੱਥੇ ਨਹਿਰਨਾ ਹੋਇਆ। ਘੜਾ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਖੁਰ ਗਿਆ ਤੇ ਸੋਹਣੀ ਆਪਣੀ ਵਫ਼ਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਆਪਣੀ-ਲਾਜ ਪਾਲ ਗਈ-

ਕੱਚੇ ਘੜੇ ਨੇ ਖੇਰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਡੂਢਾ ਜੁਲਮ ਕਮਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਸੋਹਣੀ ਡੁੱਬ ਕੇ ਮਾਰੀ

ਮੈਨੂੰ ਮਛੀਆਂ ਬੀੜਣ ਮਗਰੋਂ ਤੇ ਸੰਦੀਪ ਧੋਲਾ ਦਾ ਨਾਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2 ਅਗਸਤ, 1988

ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਸੰਗਲਾ ਬਾਤ ਤੇ ਮਾਤਾ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਇਸ ਕੁਦਰਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅੰਦਰ ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਥ ਦੀ

ਕਹਾਣੀ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਚੁਗਿਰਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਦ ਕਿਸੇ ਪੰਛੀ ਦੇ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਦੇਖਦਾ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਛੱਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਸ਼ਾਲ! ਜੁੱਗ-ਰੰਗ ਜਿਊਂਦੇ ਸੋਹਣੀਆਂ ਤੇ ਜਵਾਨੀਆਂ ਮਾਨਣ ਸਾਡੇ ਮਹੀਵਾਲ ! ●

● ਗੁਰਮੇਹਰ ਸਿੰਘ
92175-2129

ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਸੋਝੀ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਜੇ ਸਮਝ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਛੋੜ ਛਾੜ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਹੋਈ ਛੋੜਛਾੜ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰੁੱਖ ਜੋ ਕਿ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਸਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਰੂਪੀ ਆਕਸੀਜਨ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭੂਮੀ ਦੇ ਖ਼ਰਨ, ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਆਦਿ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਮਝਦਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਕੁਦਰਤੀ ਕਰੋਪੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਫ਼ੀ ਹੜ੍ਹ ਆਏ ਅਤੇ ਆਉਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਥੇ ਹੀ ਮੁੱਕਦੀ ਨਹੀਂ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਸੋਚ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥ ਸਦਕਾ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਕਗਾਰ 'ਤੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹਰ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਤੇ ਨਵੇਂ ਪੰਛੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਅਸਮਾਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਅਦਭੁਤ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਹੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਚੁਗਿਰਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅੱਜ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਉਪਾਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਧੌਲਾ ਦੇ ਸੰਦੀਪ ਧੌਲਾ ਦਾ ਨਾਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2 ਅਗਸਤ, 1988 ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਸੰਗਲਾ ਬਾਤ ਤੇ ਮਾਤਾ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਇਸ ਕੁਦਰਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅੰਦਰ ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਥ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਚੁਗਿਰਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਦ ਕਿਸੇ ਪੰਛੀ ਦੇ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਦੇਖਦਾ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਛੱਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਲੂਮ ਪੱਟੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ। ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉੱਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ

ਰੁੱਖ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਰੂਪੀ ਆਕਸੀਜਨ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭੂਮੀ ਦੇ ਖ਼ਰਨ ਤੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਆਦਿ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ...

ਪੰਛੀ ਅਤੇ ਚੁਗਿਰਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੰਦੀਪ ਧੌਲਾ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਅਮਰਜੀਤ ਕਲੱਬ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਥ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੁਪਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਨਾਮੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਦਰੱਖਤ ਆਦਿ ਤਾਂ ਲਗਾਏ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਪੈਸੇ ਖ਼ਰਚਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਲੰਕਸ਼ਨ ਕਰ ਇਸ ਚੁਗਿਰਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵੱਲੋਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਵੀ ਲਗਾਏ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤਕ ਬਚਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਈ ਅਕਤੂਤ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਗਰੁੜ, ਘਰੇਲੂ, ਚਿੜੀ, ਸੁਨਹਿਰੀ ਉਲੂ, ਕੇਚਰ, ਗਟਾਰ, ਭੂਰੀ ਹਾਲਤੀ, ਧਾਨ ਚਿੜੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਸ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰ ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਜੋ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦਿਆਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਾਸ਼ ਚਿੜੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਤਕ ਕਾਫ਼ੀ ਦਰੱਖਤ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਖਾਦ ਵੀ ਕੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ

ਕਈ ਵਾਰ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਭਲਾਈ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਨਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉੱਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ (ਐਮ.ਬੀ.ਏ. ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਡਿਗਰੀਆਂ) ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਕਰੀ ਆਦਿ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸ਼ਨ ਵੀ ਪਛੂਆਂ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਮੇਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੰਮ ਡੇਅਰੀ ਫ਼ਾਰਮਿੰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੱਝਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੂਨ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦਾ ਮਾਰਾਤਰ ਕਰਜ਼ ਉਤਾਰ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖ ਤਾਂ ਬੋਲ ਕੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬੇਬੇਬਾਨ ਪੰਛੀ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਇਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦਿੱਬੇ, ਬੀੜ, ਦਰੱਖਤ, ਕੱਚੇ ਘਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਣੀਆਂ ਖੁੰਭਾਂ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਮਨੁੱਖੀ ਲਾਲਚ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਸੋਹਣਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕ ਆਲ੍ਹਣੇ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ

ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਧੇਰੇ ਬੂਟੇ, ਦਰੱਖਤਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਲਗਾ ਕੇ ਪੰਛੀਆਂ ਲਈ ਰਹਿਣ ਬਸੇਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨੇ ਉਕਤ ਆਲ੍ਹਣਿਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਬਸੇਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਤਾਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਾਲ 2009 ਤੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕਰਜ਼ ਉਤਾਰ ਰਿਹਾ ਹਾ ਅਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਮੌਕੇ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਆਧਾਜ ਕਰਨਾ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਾਲਚ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇ-ਘਰ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦਲਾ ਅਵਜਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਪਣਾ ਛੱਤਾ ਉੱਪਰ ਪਾਈ ਅਤੇ ਦਾਅਾ ਆਦਿ ਦੀ ਖੱਧ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਂਦ ਬਚਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਤੁਰੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸੈਂਕੜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਚੁਨਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੂਰਾ ਪਿੰਡ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹਕੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਨੇ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ, ਸ਼ਹਿਰ- ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਕੌਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਵੱਧ ਕਰ ਕੁਝ ਤੇ ਪੈ ਸਿੱਲ ਪਰ, ਜਿਨਕੇ ਬਦਲਨੇ ਮੈਂ ਮੰਜਾ ਆਤਾ ਹੈ। ●

● ਧਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

94784-60084

ਜਨਮ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੋ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਇਨਸਾਨ ਪੂਰਨ ਆਜ਼ਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਵੀ ਕੰਮਕਾਰ ਅਤੇ ਝਾਲੋਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰੀ ਕਰਦੇ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਭਰਪੂਰ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਹ ਮਨ ਆਜ਼ਾਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜ਼ੁਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਮ ਮਨ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਹੀ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੌਤ ਪਾਰ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਲੂਮ ਇਨਸਾਨ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਇੱਕਪਾਸੜ ਵਿਹਾਰ ਦੇਖਦੇ ਜਾਂਦਾ ਅੰਦਰਲੀ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਇਕ ਬੋਲ ਕਿਸੇ ਲਈ ਸੰਜੀਵਨੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਧੂਪੁਣੇ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਣਾ ਕਿਸੇ ਗੁਲਾਮੀ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਆਜ਼ਾਦ ਮਨੁੱਖ ਸੌਕਾ, ਇਨਸਾਨ, ਪੈਸਾ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਸ ਲਈ ਉਹ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਕਤ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨ ਦੇਵੇ ਮਿਲ ਕੇ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਵਿਦਵਾਨ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੱਚ ਬੋਲਣ 'ਤੇ ਅਸਮਾਨ ਡਿੱਗਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਡਿਗਣ ਦਿਓ ਪਰ ਸੱਚ ਬੋਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਸੱਚ ਉਭਾਰੀ ਮਾਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਲਤ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਨੌਕਰੀ ਖ਼ੁਸ਼ਦ ਦੇ ਭਰ ਨੇ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਵਚਜ ਕੇ ਇਕ ਹੋਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਿਆਂ ਵੀ ਅਣਜਾਣ ਬਣ ਜਾਣਾ, ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦਿਸਣਾ, ਪੈਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਜਾਂ ਤੋਟ ਨਾ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਖ਼ਰੂ ਮਰੂ ਕਰੀ ਜਾਣਾ, ਇਹ ਸਭ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਗੁਲਾਮ ਸੋਚ ਦੇ ਹੀ ਲੱਛਣ ਹਨ। ਕੌਨਾਂ ਦੇ ਕੰਢੇ ਇਨਸਾਨ ਵੱਲੋਂ 'ਸੁਣੀਆ ਗੱਲਾਂ' 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰ ਕੇ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਲੜਾਈ-ਝਗੜਾ ਵੀ ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਸੋਚ ਦੀ ਹੀ ਉਪਜ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਰਾਜੇ ਇਸੇ ਧਮਾਕੇ ਆਪਣੇ ਤਾਜ ਅਤੇ ਤਖ਼ਤ ਖੋਹ ਥੋੜੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਰਬਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨੇੜਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਣੀਆ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰ ਕੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲਏ, ਜੋ ਅੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਾਰੂ ਸਿੱਧ ਹੋਏ। ਇਹ ਰਾਜੇ-ਮਹਾਰਾਜੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸੂਬਿਆਂ 'ਤੇ ਤਾਂ ਰਾਜ ਕਰ ਗਏ ਪਰ ਸੁਰੀ ਲਈ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਆਜ਼ਾਦ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਸ਼ਾਇਦ ਤਾਂ ਇਨਾਂ ਕਹੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਾਹਬਕਸ਼ ਘੱਟ, ਵਿਰੋਧੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਬੋਲਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤਖ਼ਤਦੇ ਮਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨ

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹੋਤਸਵ ਨੇ ਬਣਾਈ ਵਿਸ਼ਵ ਪਟਲ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਵੱਖ ਪਛਾਣ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉਰੋ- ਬ੍ਰਹਿਮ ਸਰੋਵਰ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ 15ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਚਲ ਰਹੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹੋਤਸਵ 2025 ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਹੋਤਸਵ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਹਿਮ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਫਿਜਾ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਹੋਤਸਵ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਲੋਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾ 1.17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਹਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਕਰਿਆ

ਹਿਸਾਰ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਚਰਖੀ ਦਾਦਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾ ਨੰਬਰ 1.17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾ ਵਾਹਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁੱਢ ਨਿਲਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੰਬਰ ਲਈ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਅੱਜ ਦੁਪਹਿਰ ਤਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਸੀ। ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਫੈਸੀ ਨੰਬਰ HRH828888 ਲਈ ਬੋਲੀ ਦਾ ਜੇਜ਼ੂ ਚਰਖੀ ਦਾਦਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਡਾਂਸ ਪ੍ਰਫੋਰਮੈਂਸ ਨਾਲ ਨਾਲ ਢੋਲ ਦੀ ਬਾਧ ਅਤੇ ਨਗਾੜਿਆਂ 'ਤੇ ਸੈਲਾਨੀ ਝੂਮਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ।ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹੋਤਸਵ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪਟਲ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਵੱਖ ਛਾਪ ਛੱਡੀ ਹੈ। ਮਹੋਤਸਵ ਦੀ ਇਹ ਗੂੰਜ ਸੂਬੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਹੋਤਸਵ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦਗਾਰ ਪਲਾਂ ਦੀ ਸਾਰੇ ਸੈਲਾਨਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੈਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹੋਤਸਵ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਦਸਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੱਥਾਂ ਦੀ

ਜਾਦੂਗਰੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਨੋਖੀ ਦਸਤਕਾਰੀ ਕਲਾ ਨੇ ਇਸ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਹੋਤਸਵ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਚੰਨ੍ਹ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਹੋਤਸਵ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹਰੇਕ ਸੈਲਾਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਮ ਕੇ ਸਲਾਘਾ ਕਰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹੋਤਸਵ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਦੂਈ ਦਸਤਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੱਚ 'ਤੇ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੱਚ ਸਾਬਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜੌਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘਣਘਸ ਬਣੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਟੇਟ ਹਾਰਟੀਕਲਚਰ ਡੇਵਲਪਮੇਂਟ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਾਗਵਾਨੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਗਵਾਨੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘਣਘਸ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਟੇਟ

ਗੀਤਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ: ਸੈਣੀ

ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੇਡਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉਰੋ- ਸ਼੍ਰੀਮਦ ਭਗਵਾਦ ਗੀਤਾ ਜੈਯੰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮਾਤ ਭੂਮੀ ਸੇਵਾ ਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਗੀਤਾ ਦੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਜੋਤੀਸਰ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ 18 ਰੋਜ਼ਾ 'ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਗਲ ਮਹਾਯੱਗ' ਅੱਜ ਵੈਦਿਕ ਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਪੰਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੀਤਾ ਮਨੀਸ਼ੀ ਸਵਾਮੀ ਗਿਆਨਾਨੰਦ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਡਾ. ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੱਗ ਦੀ ਪੂਰਨਾਸ਼ੁਤੀ ਪਾਈ।

ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮਾਤ ਭੂਮੀ ਸੇਵਾ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਚਾਲਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਵਾਮੀ ਗਿਆਨਾਨੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਿਸ਼ਨ ਭਗਵਦ ਗੀਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸੰਗਠਨ ਹੈ।

ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਡਾ. ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵਦ ਗੀਤਾ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਧਰਮ ਦਾ ਸਾਰ ਗੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੈਦਿਕ ਧਰਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੂਹ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਭਲਾਈ ਦਾ ਸੋਚਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵੇਦ ਵਿਦਿਆਲਿਆਂ ਦੇ ਅਚਾਰੀਆ ਨਰੇਸ਼ ਕੀਸ਼ਕ ਨੇ ਵੈਦਿਕ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਯੱਗ ਦੀ ਪੂਰਨਾਸ਼ੁਤੀ ਦੀ ਰਸਮ ਪੂਰੀ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ।

ਹਰਿਆਣਾ ਪੈਵੇਲੀਅਨ ਨੂੰ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਮਿਲਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ , 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉਰੋ- ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਭਾਰਤ ਮੰਡਪਮ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ 44ਵੇਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਪਾਰ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਹਰਿਆਣਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਪੈਵੇਲੀਅਨ ਨੇ 'ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰੇ ਪੈਵੇਲੀਅਨ' ਲਈ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੈਵੇਲੀਅਨ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਨਿਲ ਚੌਹਰੀ ਨੇ ਦਿੱਤੀ।

15 ਤੋਂ 27 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਚੱਲੇ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਪੈਵੇਲੀਅਨ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਿਹਾ। ਇੱਥੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੇਲੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਿਆ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਨਿਲ ਚੌਹਰੀ ਨੇ ਇਸ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਨੁਰਾਗ ਰਸਤੋਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਹਾਰਟੀਕਲਚਰ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਦੇਸ਼ਕ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਨਿਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਉਪਨਿਦੇਸ਼ਕ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤੋਂਦਰ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਰਾਜਦੂਤ ਨੇ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਲੋਬਲ ਹੱਥ ਬਨਾਉਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੈਨਾਡਾ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਕੂਟਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਕੋਲ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਸੰਤ ਕਬੀਰ ਕੂਟੀਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਿਯੋਗ ਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਖੋਲਣ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਸਿਸਟਮ ਰਾਹੀਂ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਸਿਸਟਮ ਰਾਹੀਂ ਅਨੁਮੋਤਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸਰਲੀਕਰਨ, ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਤੇਜ਼ ਆਰਥਿਕ ਵਾਧਾ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਨੁਕੂਲ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤੀਕ ਜੁੜਾਅ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ

ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚਕਾਰ ਇਹ ਪਹਿਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਨਵੇਂ ਦੁਆਰ ਖੋਲ੍ਹੇਗੀ, ਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਤੀ ਦਵੇਗੀ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਗਲੋਬਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਵੱਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਕੂਟਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਵੇਸਟ ਟੂ ਏਨਰਜੀ, ਵਿਦਯੂਤ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਖਨਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰ ਡੇਡਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਅਵਸਾਇਕ ਸਬੰਧ ਅਤੇ ਵੱਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣ ਸਕੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਯੁਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਆਯਾਮਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਯੁਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿਲਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ

ਵਿਸਥਾਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2047 ਤੱਕ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਲਿਅਨ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਰਜਾ, ਸਿੱਖਿਆ, ਏਆਈ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਯੋਗਦਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਮੱਚ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਪਸੰਦੀਦਾ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ਼ ਆਡ ਡ੍ਰਾਇੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਹਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੱਖ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਰਾਜਦੂਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚਕਾਰ ਇਹ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਬਹੁਆਯਾਮੀ ਰੂਪ ਵੱਜੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿੱਧੇ ਸਿੱਧੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਚੱਲਰ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੁਰਾਗ ਰਸਤੋਗੀ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਧੀਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਸਾਕੇਤ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਦੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਚੌਹਰੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋਏ।

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ

ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੇਡਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉਰੋ- ਡਿਵਾਈਨ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਖਲਾਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਲਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਧੀਆਂ, ਜ਼ੋਨਲ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਸਮੂਹ ਜਮਾਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਹੁਨਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਨ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਸ਼ੁਮਲੀਅਤ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਕ ਡਾ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੋਅਰ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਫਲ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਰਾਜ ਕਲਾ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਰਮਾਇਣ ਦਾ ਮੰਚਨ

ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੇਡਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉਰੋ- ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹੋਤਸਵ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰਮਾਇਣ ਦਾ ਨਾਟਕੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਕ ਪੁੱਜੇ। ਰਾਜ ਕਲਾ ਮੰਚ ਸਰੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੱਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਪੇਂਵਾਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਰਸਮੀ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ।

ਹੀ ਪੇਂਵਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਆਯੋਜਨ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਯੋਗ ਪੇਸ਼। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਤੱਕ ਦੇ ਸਫਰ ਨੂੰ ਮੰਚ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ

ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਬਾਰੇ ਅਹਿਮ ਗਿਆਨ ਮਿਲੇਗਾ। ਰਮਾਇਣ ਵੈਸਟੀਵਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਵੀ ਮੋਹਨ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਟਕੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਟਕ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਪੱਖ ਉਭਾਰਿਆ ਕਿ ਰਾਣੀ ਕੇਂਕਈ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਲਈ ਬਨਵਾਸ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਭਰਤ ਲਈ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਗਿਆ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਨੂੰ ਹੀ ਰਾਜਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਨੇ ਖੁਦ ਮਾਂ ਕੇਂਕਈ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੋਤਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਰਬਰ ਕੋਲੋਂ ਚੋਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਜਨਮੇ ਹਨ।

ਵਿਕਾਸ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਤੇ ਵਪਾਰ ਮੇਲਾ

ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੇਡਾ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉਰੋ- ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੂਧਮ, ਲੂਘੂ ਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਐਮ ਐਸ ਐਮ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-ਕਮ ਵਪਾਰ ਮੇਲਾ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਨੰਦਾ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੋਮਨਾਥ ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸਿਰਫ ਉਤਪਾਦ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਹੁਨਰ ਨਵੀਨਤਾ ਤੇ ਸਵੈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਨ ਤੇ ਸਮਰਪਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੰਦਾ ਸੈਂਟਰ 'ਚ ਲਾਈ ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ,ਪੀ ਐਮ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਤੇ ਸਵੈ -ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਕਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਹਕਾਂ,

ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਜੁੜਨ, ਨਵੇਂ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਪਹੁੰਚ ਵਧਾਉਣ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਮਿਹਨਤੀ ਹੋਣਾ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲਾ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੋ ਲੋਕ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਬਦਲਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਹੀ

ਤਰੱਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਮ ਐਸ ਐਮ ਦੀ ਦਫਤਰ ਦੇ ਵਧੀਕ ਵਿਕਾਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਜੀਵ ਚਾਵਲਾ ਤੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਵੇਂ ਮੂਰਤੀਆਂ, ਜੁੱਤੇ, ਖਿਡੌਣੇ, ਮੰਗਲੀ ਹਾਰ, ਟੋਕਰੀਆਂ, ਚਟਾਈਆਂ, ਸੂਟ, ਲਹਿੰਗਾ, ਬਿਸਤਰੇ ਦੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਆਦਿ ਲਈ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸੜਕ ਕਿਨਾਰੇ ਝਾੜੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰੇ ਤਾਂ ਰੋਡ ਏਜੰਸੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ

ਜੀਂਦ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉਰੋ- ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਵੇਕ ਆਰੀਆ ਨੇ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਖਿਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਕੂਲ ਵਾਹਨ ਪਾਲਿਸੀ ਬੈਠਕ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਂਚ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਕੂਲ ਵਾਹਨ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯਕੀਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਨ-ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ

ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਰੋਡ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਸੌਲਡਰ ਸਹੀ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਝਾੜੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਨਾਲ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਨ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਦਰੁੱਸਤ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਤੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੜਕ ਕਿਨਾਰੇ ਉੱਗੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਰੋਡ ਸਬੰਧਿਤ ਏਜੰਸੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਨਾਲ

ਹੀ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਪਏ ਟੋਇਆਂ ਨੂੰ ਪੈਦ ਵਰਕ ਕਰਕੇ ਠੀਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਮ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੜਕ ਆਰੀਆ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਕੂਲ ਵਾਹਨ ਪਾਲਿਸੀ ਬੈਠਕ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਂਚ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਕੂਲ ਵਾਹਨ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ -ਕਿ ਉਹ ਅਪਣੇ ਵਾਹਨ ਉੱਤੇ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਵਾਰੀਆਂ ਬਿਠਾਉਣ ਤਾਂ ਹਾਦਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸੀ ਆਰ ਐੱਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਹਰਿਆਣਾ ਉਤਸਵ ਦਾ ਆਗਾਜ਼

ਜੀਂਦ, 7 ਦਸੰਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉਰੋ- ਚੌਪਰੀ ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ 'ਹਰਿਆਣਾ ਉਤਸਵ' ਦਾ ਆਰੰਭ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੁਲਪਤੀ ਪ੍ਰੋ. ਰਾਮਪਾਲ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਕਲਾਸਾਂ, ਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮੱਚ ਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪੰਡਾਲ ਤੱਕ ਹਰਿਆਣਾਵੀਂ ਲੋਕ ਰੰਗ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਹਰਿਆਣਾਵੀਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ, ਜਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਪੂਰਨਾਦਾਇਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਡਾ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਿੱਦਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਮਿਹਨਤ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਦਾ ਅਫਸਾਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਹੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਾਹਕ ਹਨ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਉਰਜਾ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਭਾਸ਼ਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬੜੋਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬੜੋਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਉਤਸਵ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਮਾਨਚਿੱਤਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਐੱਸ ਪੀ ਜੀਦ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਜਨਰਲ ਡੀ ਪੀ ਬਤਸ, ਨਗਰ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਮਾਨਚਿੱਤਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ

ਪੂਰਨਾਦਾਇਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਡਾ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਿੱਦਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਮਿਹਨਤ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਦਾ ਅਫਸਾਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਹੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਾਹਕ ਹਨ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਉਰਜਾ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਪੰਜਾਬ ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਵੱਡਾ ਕਦਮ, ਆਖਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ’ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ 7 ਦਸੰਬਰ। ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਗੇਸ਼ ਕੋਸ਼ਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ’ਚ ਦੁੱਗਰੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਚਿਕਨ ਕਾਰਨਰ ਸਮੇਤ ਨਾਰਥ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਤਹਿਤ ਪੈਂਦੇ ਜੱਸੀਆਂ ਇਲਾਕੇ ’ਚ 107 ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਥਾਵਾਂ ’ਤੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਬੰਧਤ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਪੈਂਦੇ 9 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਠੇਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਨੂੰ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਟੀਮ ਦੇ ਐਕਸੀਅਨ ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਕਸੀਅਨ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਲੀਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵਿਭਾਗੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਦੁੱਗਰੀ ਇਲਾਕੇ ’ਚ ਪੈਂਦੇ ਵੀਰ ਚਿਕਨ ਕਾਰਨਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਿਜਲੀ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ 8,50,000 ਰੁ. ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਠੇਕਣ ਸਬੰਧੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਉੱਤਰੀ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਤਹਿਤ ਪੈਂਦੇ ਜਲੰਧਰ ਬਾਈਪਾਸ ਚੈਕ ਨੇੜੇ ਪੈਂਦੇ ਜੱਸੀਆਂ ਇਲਾਕੇ ’ਚ 107 ਥਾਵਾਂ ’ਤੇ ਲੱਗੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਮੀਟਰਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲੱਗੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਮੀਟਰਾਂ ਦੀ ਰੀਡਿੰਗ ਨੂੰ ਬਾਗੀਕੀ ਨਾਲ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਿਜਲੀ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਕ ਮਾਮਲੇ ’ਚ

ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਿਜਲੀ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਤਾਰ ਚੈਕਿੰਗ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਵਿੰਗ ਦੇ ਐਕਸੀਅਨ ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ’ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ

ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਰ ਨਗਰ ਡਵੀਜ਼ਨ ਤਹਿਤ ਪੈਂਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਖਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਨਗਰ ਡਵੀਜ਼ਨ ’ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਕਸੀਅਨ

ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਲਾਜ਼ਵਾਜ਼ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਖਾਸ ਤੌਰ ’ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਵੱਡੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਅਤਿਆਧੁਨਿਕ ਟਾਂਕਸ਼ਵਾਰਮਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਨਵੇਂ ਮੌਨੋਪੋਲ ਲਗਾਉਣਾ, ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਕਈ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਣਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸ਼ਾਲਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਸਮੱਸਿਆ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਦਿੱਗਜ ਵਿਧਾਇਕ ’ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਸਬਰ ਜਨਾਹ ਦਾ ਦੋਸ਼। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ’ਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਬਾਹਰ ਤਿਰੂਵਨੰਤਪੁਰਮ 7 ਦਸੰਬਰ। ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਪੱਲਕਾਡ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਹੁਲ ਮਮੂਟਾਬਿਲ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਜਬਰੀ ਗਰਭਪਾਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਹ ਕਦਮ ਉੱਦੇ ਕੁੰਕਿਆ ਜਦੋਂ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਤਿਰੂਵਨੰਤਪੁਰਮ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਹੁਲ ਮਮੂਟਾਬਿਲ ’ਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਨੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗਰਭਪਾਤ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਰਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਿਨਾਰਾਏ ਵਿਜਯਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਸਾਲ ਅਗਸਤ ’ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਐਕਟਰੈਸ ਰਿਨੀ ਐਨ ਜਾਰਜ ਨੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਨੇਤਾ ’ਤੇ ਅਸਲੀਲ ਮੇਸੇਜ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਹੱਟਲ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ।

ਮੌੜ ਕਲਾਂ ’ਚ ‘ਇੱਥੇ ਚਿੱਟਾ ਵਿਕਦਾ ਹੈ’ ਲਿਖਣ ’ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗਿਆ ਜਵਾਬ

ਬਠਿੰਡਾ 7 ਦਸੰਬਰ। ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੌੜ ਕਲਾਂ ’ਚ ਕੰਧਾਂ ’ਤੇ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ ’ਚ ਲਿਖੇ ‘ਇੱਥੇ ਚਿੱਟਾ ਵਿਕਦਾ ਹੈ’ ਵਾਕ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ’ਚ ਖਲਬਲੀ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਨਤਿਜਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 22 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਉਦੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇਕ ਕੰਧ ’ਤੇ ‘ਇੱਥੇ ਚਿੱਟਾ

ਸੰਕੇਤ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਪਿੰਡ ’ਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਉੱਭਰਨਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਧੀ ’ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੀ ਮੌੜ ਕਲਾਂ ’ਚ ਚਿੱਟਾ ਵਿਕਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਹਨ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪੰਚਾ ’ਤੇ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਧ ’ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਲਿਖਣ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦਾ ਅਕਸ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ’ਚ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਵੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ’ਚ ਨਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਪੈਰੀ ਦੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਵੱਡਾ ਖੁਲਾਸਾ, ਪੀਯੂਸ਼ ਪਿਪਲਾਨੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਤਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 7 ਦਸੰਬਰ। ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਨੇ ਕਰੀਬੀ ਇੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੈਰੀ ਦਾ ਕਤਲ ਪੀਯੂਸ਼ ਪਿਪਲਾਨੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪੀਯੂਸ਼ ਪੈਰੀ ਨਾਲ ਕਾਰ ’ਚ ਬੈਠਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟਿੱਬਰ ਮਾਰਕਿਟ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪੈਰੀ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਪੀਯੂਸ਼ ਦੀ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ’ਚ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਕਾਰ ’ਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਕਤਲ ’ਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਕਰੋਟਾ ਕਾਰ 2024 ’ਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕੋਟਾ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਹੋਆ ਸੀ। ਕਾਤਲ ਇਸ ਕਾਰ ’ਚ ਵਾਰਦਾਤ ਨੂੰ ਅੱਜਮ ਦੇ ਕੇ ਡਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪੀਯੂਸ਼ ਪਿਪਲਾਨੀ ਨੂੰ ਗੋਰਸਟਰ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਦਾ ਕਰੀਬੀ ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੈਰੀ ਦਾ ਕਤਲ ਵੀ 5 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪੰਚਕੂਲਾ ’ਚ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸੋਨੂੰ ਨੋਲਾ ਦਾ ਕਤਲ ਵਾਂਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀਯੂਸ਼ ਤੇ ਐਂਕੁਸ਼ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸੋਨੂੰ ਨੂੰ ਕਾਰ ’ਚ ਬੈਠਾ ਕੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਡਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ’ਚ ਪੀਯੂਸ਼ ’ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੋਇਆ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਫੁਟੇਜ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੱਕ ਪੱਕਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਕਤਲ ਅਨਮੋਲ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਦੇ ਕਹਿਣ ’ਤੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੰਚਕੂਲਾ ਪੁਲਸ ਲਈ ਪੀਯੂਸ਼ ਵਾਂਡੇਡ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਾਰੈਂਸ ਦੇ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਪੈਰੀ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਪੀਯੂਸ਼ ਨੂੰ ਪਿਸਤੌਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿਸਤੌਲ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਪੈਰੀ ਦੀ ਰੋਕੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪੀਯੂਸ਼ ਟਾਰਾਈਸਿਟੀ ਦੇ ਰੁਟਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂੰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੈਕਟਰ-26 ’ਚ ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਪੰਚਕੂਲਾ ਗਏ ਸਨ। ਉਥੋਂ ਪੀਯੂਸ਼ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਡਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਸੁੰਦਰ ਪੁੱਤ ਕਾਰਨ ਸਾਈਕੋ ਹੋਈ ਮਾਂ, ਸੋਹਣਾ ਨਿਆਣਾ ਵੇਖਦੇ ਸਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਸੀਰੀਅਲ ਕਿਲਰ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਪਾਣੀਪਤ 7 ਦਸੰਬਰ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪਾਣੀਪਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਨਸਨੀਯਤਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇੱਕ ‘ਸਾਈਕੋ ਕਿਲਰ’ ਅੰਰਤ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਗੱਲ ਕਬੂਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਰਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸੋਨੀਪਤ ਦੇ ਭਾਵੜ ਪਿੰਡ ਦੀ ਵਸਨੀਕ ਨਵੀਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਪੁਨਮ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅੰਰਤ ਸਿਰਫ਼ ਸੁੰਦਰ ਦਿਖਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਐੱਸ.ਪੀ. ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅੰਰਤ ਨੇ ਚਾਰੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਮੌਤ ਜਾਪੇ। ਆਪਣੇ ਹੀ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਕਤਲ: 2023 ਵਿੱਚ, ਅੰਰਤ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਭਾਣਜੀ

(ਨਨਦ ਦੀ ਬੇਟੀ) ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਾਣਜੀ ਨੂੰ ਟੱਬ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਖੁਦ ਦੇ 6 ਸਾਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੇਖ ਲਿਆ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਸਾਈਕੋ ਕਿਲਰ

ਅੰਰਤ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਭੂਠੀ ਕਹਾਣੀ: ਦੋਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਕਹਾਣੀ ਬਣਾਈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਇਕੱਠੇ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ

ਅਤੇ ਸੰਦਿਗ਼ਯ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਏ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਪੁੱਤਰ ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸਦੀ ਕਹਾਣੀ ’ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਅਗਸਤ 2025 ਵਿੱਚ, ਅੰਰਤ ਨੇ ਸਿਵਾਹ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਅੰਰਤ ਨੂੰ ਚੋਬੇ ਕਤਲ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਘਟਨਾ 1 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਨੌਲਥਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ। ਅੰਰਤ ਨੇ ਗਿ੍ਫਤਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗਦੀ ਆਪਣੀ 6 ਸਾਲਾ ਭਤੀਜੀ ਵਿਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਵਿਧੀ ਦੇ ਦਾਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸੇਵਾਸ਼ੀ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹਨ, ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਵਿਧੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਘਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਸਟੋਰ ਰੂਮ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੱਬ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਿਆ ਆਪਣਾ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਦਾਦਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਪੁਨਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ:

ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵਲੋਂ ਮਨਾਹੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ 7 ਦਸੰਬਰ। ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਡਾ. ਜੇਨਾ ਬਿੰਦ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੰਘਤਾ 1973 (2 ਆਵ 1974) ਦੀ ਧਾਰਾ 144 ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਹਿਤਾ 2023 ਦੀ ਧਾਰਾ 163 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਿਲਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੂਰਵਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਅਨਾ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਸਲਾ ਲਾਇਸੈਂਸੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਹੱਥਿਆਰ ਦੇ ਕੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਚੋਣ ਜਾਬਤਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਲੋਂ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ-2025, 14 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਵੇਖਣ ’ਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲੜਾਈ ਝਗੜੇ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਨਾ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਸਲਾ ਲਾਇਸੈਂਸੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਿਆਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਚੱਲਣ ’ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰੇ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਆਗਮੀ ਪਰਸੋਨਲ, ਪੋਲਿਸਟਰੀ ਫੋਰਸਿਸ, ਬਾ-ਵਰਦੀ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰੰਤੂ ਚੋਣ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਐੱਸ.ਪੀ.ਓ.ਓ, ਪੋਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੱਥਿਆਰ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਣਗੇ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਯੂ-ਟਰਨ 27 ਦੀ ਖੇਡ : ਕੰਗ

ਲੁਧਿਆਣਾ 7 ਦਸੰਬਰ। ਸੂਬੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ’ਚ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਜਾਂ ’ਚ ਕਾਬਜ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਜੋ ਚਾਲਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਕਾਰਨ

ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹੁੜਪਣ ਲਈ ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ ਲਿਆਂਦੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਚਲਦੇ ਭਾਵੇਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਉਹ ਵੀ 27 ਉਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਕਾਰਨ

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਏਜੰਡਾ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਸੋਚ ਨਹੀਂ। ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਕੁਰਸੀ ਦੀ ਭੁੱਖ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁੱਝਕੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਮ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਗੈਰਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸ਼ਹਿ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਸਿਰਸਾ ’ਚ ਨਸ਼ਾ ਖਾਤਮੇ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਸਮਾਜ ’ਚ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵਾਰਤਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 7 ਦਸੰਬਰ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਸ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਬਿਊਰੋ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਿੱਚ ਵੇਦ ਮਾਹਰਮ ਦੀ 150ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਮੀਡੀਆ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਾਰਤਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ ਖਾਤਮੇ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ’ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ’ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਥੰਮ੍ਹ ਵਿਚਕਾਰ ਅਰਥਪੂਰਨ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਉਪਯੋਗੀ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮੀਡੀਆ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੁਲਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸਿਰਸਾ ਦੀਪਕ ਸਹਾਰਨ, ਪੁਲਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਡੱਬਵਾਲੀ ਨਿਕਿਤਾ ਖੱਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਕਾਰਨ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪਹਾੜੀ ਸਾੜਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਿਹਤਰ ਤਾਲਮੇਲ ਸਥਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ

ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਮੂਹਿਕ ਯਤਨਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀ ਸਾੜਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਘਟੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵੀ ਵਧਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਨਿਸ਼ਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਜਨਤਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ’ਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ’ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਪੁਲਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀਪਕ ਸਹਾਰਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ’ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਖ਼ਬਰਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਨਾਲ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ’ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਸ਼ੇਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਨਸ਼ੇਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ’ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਰਦੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਦ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀਆਂ ’ਤੇ ਰਿਫਲੈਕਟਰ

ਲਗਾਉਣ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਡੱਬਵਾਲੀ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਿਕਿਤਾ ਖੱਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਨਿਵੇਰਕਾਰੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਇਸਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਖ਼ਬਰਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਨਸਨੀਯੇਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਨਿਮੇਵਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ ਨੇ ਚਰਚਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ’ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚਰਚਾ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਯਤਨ ਹੈ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੌਰਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਖਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ

ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ’ਤੇ, ਸੀਡੀਐਲਯੂ ਸਿਰਸਾ ਤੋਂ ਡਾ. ਐਮ. ਕਾਸ਼ਿਫ ਕਿਦਵਾਣੀ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ’ਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ, ਕਿਸਾਨ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ?ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੀਡੀਐਲਯੂ ਦੇ ਜਨ ਸੰਚਾਰ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਡਾ. ਅਮਿਤ ਸਾਹਵਾਨ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ’ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦ ਮੀਡੀਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਦਲਦਲ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਸ਼ੇਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮਾਜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਸ਼ੇਜ਼ੀ ਵੀ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੀਡੀਆ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਰਤਾ ਵਰਗੀਆਂ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਸਨੂੰ ਮੀਡੀਆ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦੀ ਦੱਸਿਆ।